TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

No. 16 — 1924 Tiistaina, helmikuun 5 p. — Tues. Feb. 5 VIII Vuosik. - Vol. VIII

Venäjä on lähettänyt protestin Yhdysvalloille

Yhdysvaltain sotalaivoja on tunkeutunut Venäjän satamiin ilman asianmukaista lupaa.

Moskova. — Neuvostohallitus on lähettänyt seuraavan protestin Yhdysvaltain valtiotoimistolle.

«Venäjän neuvostotasavaltain liittohallitukselle on saapunut tiedonanto Kamchatkan viranomaisilta, että viime syyskuussa amerikalainen sotalaiva Bear pyrki Sinaevan lahden rannalla sijaitsevaan Kolutchinan satamaan ilman asianmukaista lupaa. Samanlainen tiedonanto on saapunut Batumista, jonka mukaan amerikal. hävittäjälaiva No. 233 oli saapunut mainitun kaupungin satamaan ilman lupaa. Ottaen huomioon sen seikan, että mainittujen laivain saapumisella neuvostohallituksen satamiin on rikottu sotalaivoja koskevia kansainvälisiä asetuksia, Venäjän neuvostotasavaltain liittohallitus katsoo velvollisuudekseen lausua protestin Yhdysvaltain hallituksen kontrollissa olevain laivain tällaista menettelyä vastaan ja toivoo, että Yhdysvaltain hallitus, joka selittää kansainvälisten lakien tarkan noudattamisen välttämättömyyttä, ryhtyy tarpeen mukaisiin toimeenpiteisiin tällaisten tapausten uudistumisten välttämiseksi.»

Litvinoff.»

Hirttotuomioiden lopettamista vaaditaan

Lontoo. — Työväenpuolueen edustaja R. Climie on esittänyt parlamentissa lakiehdotuksen kuolemantuomioiden poistamisesta Englannissa. Lakiehdotus on jo läpässyt ensimäisessä lukemisessa.

Nova Scotian mainarit päättäväisinä

Glace Bay, N. S. — Tämän alueen kaivosmiehet jatkavat lakkoaan, odottaen päättäväisenä näinä päivinä jatkettavien neuvottelujen tuloksia. Neuvottelujen keskeytymisen selitetään johtuneen siitä, että British Empire yhtiön paikalliset virkailijat haluavat neuvotella lähemmin Montreal̃issa olevien virkailijain kanssa kyseessä olevasta palkkakiistasta.

Olympialaiset talvikisat

Tammikuun 26 ja 27 päivinä vietettiin olympialaiset talvikisat Pariisissa, Ranskassa. Sinne olivat lähettäneet edustajiaan useat maat, kilpailemista ansaitsevimmin Suomi, Ruotsi, Norja ja Amerika. Kansallisuuksittain laskettuna ovat pisteet jakaantuneet seuraavasti: Suomi 48½, Norja 35½, Amerika 11 ja Ruotsi 1 pistettä. Ensimäisenä päivänä saavuttivat Amerika ja Ruotsi lopullisen pistemääränsä, mutta suomalaiset ja norjalaiset lisäsivät seuraavana päivänä pisteitään huomattavasti, edellisen saadessa 28 ja jälkimäisen 18.

Kilpailut ovat olleet sangen jännittäviä. 50 metrillä voitti amerikalainen Charles Jewtraw erittäin hyvällä ajalla, 44 sekuntia. Tähän lajiin otti osaa kokonaista 31 luistelijaa. Kuuluisa ja nopea suomal. luistelija Thunberg kompastui tällä matkalla. Hänen arveltiin saavan muutoin hyvin lähelle saman ajan kuin voittajallakin oli. Nytkin oli hän 4/5 sekuntia jälessä voittajasta.

5000 mtrin matkalla oli Thunberg ylivoimainen. Hänen saavuttamansa aika oli 8 min., 39 sek. Toiseksi tuli myöskin suomalainen Skutnabb.

1500 voitti niinikään Thunberg ajalla 2 min. 20 ja 4/5 sek. Se on vain vähän huonompi kuuluisan Mathiesenin saavuttamaa maailman ennätystä.

10,000 metrillä voitti suomalainen Skutnabb, ajalla 18 min. 4 ja 4/5 sek. Toisena oli Thunberg ajalla 18 min. ja 4/5 sek.

Thunberg tulee kilpailemaan Amerikassa lähiaikoina.

Yhtiö syypää kaivosmiesten surmaamiseen

Johnson City, Ill. — Kuoleman syitä tutkiva lautakunta, joka on tehnyt tutkimuksia niiden syiden suhteen, jotka johtivat Crerar-Clinch yhtiön kivoksella tapahtuneeseen räjähdykseen, jossa 33 työläistä sai surmansa tutkimuksen johdosta antamassaan raportissaan syyttää yhtiötä tästä hirvittävästä työläisten teurastuksesta.

Uusi sopimus Yhdysvaltain ja Canadan välillä

Washington. — Yhdysvaltain ja Canadan hallitusten välillä on tehty sopimus, joka edellyttää yhteisiä toimenpiteitä varastetun tavaran salakuletuksen ehkäisemiseksi Canadan ja Yhdysvaltain rajan ylitse. Sopimuksen mukaan kumpikin maa suostuu palauttamaan varastetun tavaran toiselle milloin sellaista satutaan löytämään. Sopimusta lienee ennen kaikkea kannustanut se, että viime aikoina on Yhdysvaltain puolelta kuletettu paljon varastettuja autoja Canadan puolelle.

Neuvostohallitus antaa takeita Englannille

Lontoo. — Tänne tulleiden tietojen mukaan Venäjän neuvostohallitus on antanut vakuutuksen Englannin työväenhallituksen pääministerille MacDonaldille, että se ei tule harjottamaan propagandaa Englannissa, josta Englanti on vaatinut takeita. Neuvostohallitus on tosin tehnyt samanlaisen lupauksen edesmenneelle porvarihallitukselle, mutta on tämä vakuutus muodon vuoksi katsottu nyt uudelleen tarpeelliseksi.

Helsingin valhepaja taas työssään

Helsinki. — Venäjältä saapuneet vahvistamattomat uutiset kertovat, että Venäjällä on alkanut ilmetä levottomuutta Leninin kuoleman jälkeen jopa niin pitkälle, että on tapahtunut yhteentörmäyksiä muutamilla paikkakunnilla sotilaiden ja väestön välillä.

Muurarit kokoontuneet konventioniin

Windsor, Ont. — Muurarien unionin maakunnallinen konventioni alkoi täällä maanantaina. Konventionissa oli läsnä kolmatta sataa muurarien edustajaa eri osista Ontarion maakuntaa. Muurarien edustajat kokoontuivat konventioniin unionin kansainvälisten virkailijain kutsusta ja tulee kokous mahdollisesti kestämään useita päiviä.

Farmari tuomittu renkinsä pieksemisestä

Goderich, Ont. — J. Benson Cox, maanviljelijä Colborne townshipistä, tuomittiin täkäläisessä oikeudessa kahdeksi kuukaudeksi vankeuteen Charle Bulpitt nimisen 16-vuotiaan pojan pahoinpitelystä, joka teki itsemurhan hirttämällä itsensä Coxin navetassa joulukuun 22 p.

Coxin lakimies ilmotti jutun vetoamisesta ylempään oikeuteen ja tuomittu laskettiin takuulla vapaaksi siksi kunnes juttu tulee uudelleen esille korkeammassa oikeudessa.

Oikeudessa todistettiin, että Cox oli myöntänyt piiskanneensa poikaa ei ainoastaan sinä päivänä, jolloin itsemurha tapahtui, vaan usein sitä ennenkin.

Toinen viime kesänä Englannista tullut poika teki hiljattain itsemurhan eräällä farmilla, Omenee, Ont., nimisessä paikassa, syömällä Parilsin viheriää.

Pukutyöläiset ovat voittaneet lakkotaistelun

Montrealin pukutehtailijain on täytynyt tunnustaa unio ja peruuttaa ilmottamansa palkanalennus.

Montreal. — Pukutyöläiset ovat voittaneet lakkotaistelunsa loistavasti täällä. Työnantajat ovat olleet pakotetut antamaan tunnustuksensa Amerikan pukutyöläisten liittoon (Amalgamated Clothing Workers of Amerikan) kuuluvalle paikallisjärjestölle, sekä peruuttamaan aijotun palkanalennuksensa. Työsellkaus puhkesi tammikuun 22 päivänä. Pukutyöläiset saavat kiittää järjestöään tästäkin voitostansa. Lakkolaisten lukumäärä nousi kaikkiaan 1,200. Työnantajat yrittivät saada lakon murskatuksi työsululla, mutta niidenkin yritysten täytyi murtua työläisten lujan yksimielisyyden edessä.

Kuulumisia maapallon eri kolkilta

New York. — Noin kuusi tai seitsemän tuhatta suomalaista odottaa täällä pääsyä Canadaan sen johdosta kun Suomen siirtolaisosuus Yhdysvaltoihin on täyttynyt.

Ottawa. — Saksaan on viime aikoina alettu tilata suuressa määrässä elintarpeita Canadasta. Ennen kaikkea viedään täältä jauhoja, lihatavaroita, kannutettua maitoa, omenia ja kannutettua lohta.

*

Toronto. — Ontarion vahingonkorvauslautakunta on tammikuun aikana jakanut vahingonkorvausta kaikkiaan 459,552 dollaria, jonka lisäksi lääkärin avustukseen on annettu 63,168 dollaria. Kuukauden aikana tapahtui kaikkiaan 4,680 loukkaustapausta, joista 35 päättyi kuolemalla.

*

Lontoo. — Englannin työväenhallituksen virallinen äänenkannattaja Daily Herald kirjottaa Mexicon tunnustamiskysymyksestä ja lausuu, että ei ole mitään syytä viivyttää enään Mexicon nykyisen hallituksen tunnustamista.

*

Indianapolis. — Täällä istunnossa oleva hiilenkaivajain konventioni on hyväksynyt radikalisen siiven vastarinnasta huolimatta ehdotuksen työsopimuksen uusimisesta neljäksi vuodeksi. Vasemmistolaisten ei myöskään onnistunut erottaa järjestön lehden Mine Workers Journalin toimittajaa Ellis Searlesia.

*

Rooma. — Luotettavista lähteistä tiedotetaan, että Venäjän ja Italian välinen kauppasopimus tulee kirjotettavaksi muutaman päivän sisällä, jonka pidetään luonnostaan johtavan siihen, että Italia tulee antamaan tunnustuksensa Venäjän neuvostohallitukselle.

*

Berlin. — Täällä kiertelee huhuja Moskovassa ja Omskissa tapahtuneista mellakoista. Morgenpostin kirjeenvaihtaja on tietävinään, että Omskissa oli kommunistien kokous tullut hajotetuksi kun heidän vastustajansa olivat pistäneet kokoushuoneen tuleen. Useita oli saanut surmansa. Moskovassa pitäisi tapahtuneen mellakka eräällä parakilla, kun sotilaat olivat vaatineet palveluksen pidentämistä koskevan määryksen peruuttamista. Kamenefin pitäisi koettaneen tyynnyttää kapinallisia, mutta ilman tulosta, jonka johdosta määräys oli jouduttu peruuttamaan... Näille jutuille ei ole tullut sen lähempää vahvistusta.

*

Rääveli. — Pieni Viron tasavalta on ankaran teollisuuspulan kourissa. Viron markan arvo laskee ja rahasta on huutava puute. Useita pankkeja on joutunut sulkemaan ovensa. Maanviljelijät myöskin ovat ryhtyneet saboteesia harjottamaan, kasvattamaan vähän viljaa. Viime vuonna tuli huono viljavuosi, osaksi edellä mainitusta syystä ja osaksi huonon sadon takia. Rinnan tuotannon ja manviljelyksen rappeutumisen kanssa tapahtuu elinkustannusten kohoaminen, mikä pahentaa asemaa. Työttömyys on hirvittävän suuri. Useat liikkeet joutuvat tekemään vararikon.

*

Moskova. — Neuvostojen kongressi on valinnut tov. Rykoffin neuvostohallituksen pääministeriksi edesmenneen tov. Leninin tilalle.

*

(Sähkösanoma Vapaudelle)

Detroit, Mich. — Detroitin uuden talon avajaisjuhlat ovat onnistuneet mainiosti. Juhlat alettiin viime perjantaina ja kestivät kolme päivää. Yleisöä oli kunakin juhlapäivänä keskimäärin noin tuhat viisi sataa.

Tuloveroa lisätään Venäjällä

Moskova. — Venäläinen talousteitelijä Larin neuvostojen kongressissa pitämässään puheessaan vaatii verojen lisäämistä porvareille. Hän esitti, että henkilöitä, joiden tulot nousevat yli 15 chervontzin kuukaudessa, olisi raskaasti verotettava. Hallitus on tähän saakka pakottanut tällaisten tulojen saajain antamaan lainoja hallitukselle. Larin oli sitä mieltä, että sen sijaan kun ruvettaisiin edelleenkin maksamaan korkoa täten saaduista lainoista, olisi otettava käytäntöön korkeampi verotus.

Äskettäin tapahtuneiden vangitsemisien ja keinottelijain karkottamisen johdosta on käynyt päivänvaloon, että muutamilla keinottelijoilla on kuusikinkymmentä tuhatta Amerikan dollaria «kiven alla.»

Kongressissa on myöskin keskusteltu pankkilaitoksen perustamisesta, jonka kautta voitaisiin järjestää lainoja farmareille. Suunnitelmien mukaan hallitus tulee sijoittamaan 40,000,000 kultaruplaa pankin perustamiseksi, joskaan asiassa ei ole vielä päästy lopulliseen päätökseen.

Raitiotietyöläiset neuvottelussa työsopimuksesta

Port Arthur, Ont. — Neuvottelut katuraitiotietyöläisten työsopimuksesta on käynnissä täällä Port Arthurin ja Fort Williamin yleisten laitosten komissionien nimittämän komitean ja työläisten edustajain välillä. Mikäli tiedetään on kumpikin puoli hyväksynyt työläisten palkkoja koskevaa kohtaa lukuunottamatta, kaikki kohdat työsopimuksesta. Työläisten edustajat ilmottivat haluavansa ilmottaa järjestölleen neuvottelujen tuloksista ja neuvottelut keskeytettiin tämän syyn takia. Neuvotteluja tullaan jatkamaan muutaman päivän sisällä.

Woodrow Wilson on kuollut

Washington. — Yhdysvaltain entinen presidentti Woodrow Wilson on kuollut kotonaan täällä. Wilson on ollut huonoissa voimissa jo useita vuosia, ja sai hän uuden taudinkohtauksen muutama päivä sitten, josta hän ei enään voinut elävänä suoriutua.

Raunas. — Liettuan sisäasiainministeriö aikoo järjestää valtiollisen poliisin, joka myöskin tulisi hoitamaan Liettuan etsivän poliisin tehtäviä. Tämä uusi poliisi tulisi olemaan sisäasiainministeriön alaisena. Samalla ottaa sisäasiainministeriö huolekseen myöskin rautatie- ja rajavartioinnin.

Hiilenkaivajat vaativat kuuden tunnin työpäivää

Nova Scotian selkkaus päättänyt radikaalien häviöllä.

Indianapolis, Ind. — Hiilenvaivajain konventioni on hyväksynyt pehmeän hiilen kaivoksia koskevan ponnen, jossa vaaditaan töiden järjestämistä pehmeän hiilen alueilla sille pohjalle, että töiden supistamista ei tulisi tapahtumaan. Ohjelmassa samalla vaaditaan viisipäiväisen työviikon käytäntöön ottamista kuusituntisella työpäivällä.

Lewisin masiina vielä enemmistönä.

Hiilenkaivajain järjestön presidentti Lewis ja hänen taantumuksellinen masiinansa on lopullisesti onnistunut saamaan hiilenkaivajain konventsionin hyväksymään Lewisin kontrolloiman ponsivaliokunnan esittämän raportin, jossa puolustetaan Lewisin menettelyä Nova Scotian (piiri 26:nnen) lupakirjan peruuttamisessa ja tämän piirin entisten virkailijain eroittamisessa viime kesäisen lakon johdosta.

Lewis puhui noin tunnin ja puolen, jossa ajassa hän mitä häikäilemättömimmin purki vihaansa Nova Scotian militanttisia mainareita kohtaan, käyttäen parjauksia ja tekaistuja syytöksiä vähääkään välittämättä niiden todenperäisyydestä. Hän myös hyökkäsi Jim McLachlania ja piiripresidentti Dan Livingstonea vastaan siltä pohjalta, että nämät omaksuivat vallankumouksellisia käsitteitä ja kannattivat kapitalistisen järjestelmän kukistamista.

Hän esitti Punaisen Taloudellisen Internatiońalen sihteerin allekirjottamia tokumentteja, joissa tervehditään United Mine Workers järjestöön kuuluvia työläisiä, ja piti tätä kansainvälisen solidarisuuden ilmaisua tuomittavana «petoksena» hiilenkaivajain järjestöä kohtaan. Kun hän oli lopettanut intoilunsa «punaisesta vaarasta», oli suurin osa konventsionin edustajista siksi mielettöminä vedetty mukaan, että etukäteen tiesi äänestyksen lankeavan Nova Scotian hiilenkaivajia vastaan.

William Green, liiton sihteeri-rahastonhoitaja, käytti viimeisen puheenvuoron. Kun hän lopetti, ja ennenkuin edistysmielisille sallittiin tilaisuutta vähääkään laimentaa sitä vaikutusta, jota virkakuntalaiset olivat saaneet aikaan, väittely lopetettiin ja edistysmielisiltä kiellettiin puheenvuorot. Noin kolme sataa edustajaa nousi seisomaan Nova Scotian mainarien puolesta, kun äänestys toimitettiin.

Virkailijat vailla luokkatunnetta.

Väittely Nova Scotian kysymyksestä paljasti kuinka liiton virkailijoilta puuttuu kokonaan kaikki luokkatunne, ellei juuri tätä pidetä todisteena heidän tietoisesta asettumisesta kapitalistien puolelle. Lewisiläiset eivät sanallakaan moittineet British Empire teräsyhtiötä sen raakamaisten menettelyjen johdosta. Lewisiläiset eivät sanallakaan protesteeranneet sotaväestön ja aseistettujen hurttien käyttämistä ytöläisiä vasaan. Päinvastoin, heidän lokatulvansa kohdistettiin Nova Scotian hiilenvaivajia vastaan sen perusteella, että työläiset olivat «rikkoneet pyhän sopimuksen» työnantajain kanssa, sopimuksen, joka oli tämän saman teräsyhtiön terästyöläisten veren tahraama. Lewis miltei kyyneleet silmissä valitti kuinka lakkoutuneet liihenkaivajat asettivat vaaranalaiseksi miljoonien dollarien arvosta omaisuutta! Mutta ei sanallakaan hän osoittanut pienintäkään myötätuntoa niitä terästyön palkkaorjia kohtaan, joita hallituksen santarmit ja työnantajain palkkaamat hurtat raateli sen tähden, että he uskalsivat nousta ylenpalttista sortoa vastaan. He kuuluivat toiseen unioon kokonaan, sanoo Lewis! Mitä asiaa hiilenkaivajilla on käydä heitä avustamaan!

Nova Scotian mainarien ja piirivirkilijain puolesta puhuivat edustajat McIntyre, William Deck ja Freeman Thompson, kaikki muut puheenvuorot tullen annetuksi Lewisin kannattajille. McIntyre esitti kieltämättömiä todistuksia siitä, että erotetut 26:nnen piirin virkailijat taistelivat palkkojen alentamista vastaan, tämä ollen yksi Lewisin tekaistuista syytöksistä.

Englanti on tunnustanut Venäjän neuvostovallan

Työläisiä varotetaan menemästä Hamiltoniin

Lontoo, Ont. — Hamiltonin ammattiunioiden neuvosto on antanut julkisen varotuksen, jossa kehotetaan ammattitaitoisia työläisiä, kuten sorvaajia, työkalutyöläisiä, metallityöläisiä ja muita metallialojen työläisiä olemaan tulematta tälle paikkakunnalle syystä, että työtä ei ole nykyään saatavissa.

Kolme lakkolaista vapautettu Dorchesterin vankilasta

Winnipeg. — Täkäläisen ammattiunioiden keskusneuvoston sihteeri W. H. Hoop ilmottaa saaneensa tiedon virallisista lähteistä, että hallituksen viranomaiset ovat määränneet Dorcheasterin kuritushuonevankilasta vapautettavaksi kolme Nova Scotian lakkolaista. Miehet ovat Solomon Vokey, John McPhee ja George Huchelok ja, mikäli tiedetään, tulee heidän vapautensa olemaan ehdonalainen. Tarkempia tietoja viranomaisten asettamista rajotuksista ei ole annettu.

Sata kapinallista kaatunut taistelussa Mexikossa

Tampico. — Yhdysvaltain hallituksen tänne lähettämät sotalaivat ovat lähteneet satamasta ja Tampicon satamassa ei ole nyt yhtään yhdysvaltalaista sotalaivaa.

Kapinallisten sotajoukot ovat tänne saapuneen tiedon mukaan kärsineet vakavan tappion taistelussa Obregonin hallituksen joukkojen kanssa Las Naranjosissa. Kapinalliset menettivät sata miestä kaatuneissa ja kymmeniä joutui hallituksen joukkojen vangiksi. Huastecan öljyalueen puhdistaminen kapinallisista joukoista jatkuu hyvällä menestyksellä. Kapinalliset ovat joutuneet perääntymään hallituksen joukkojen hyökkäyksien edessä ja työt useiden yhtiöiden öljykaivoilla on uudelleen alettu.

Saksan ja Viron kauppasuhteet

Berlin. — Valtakunnanneuvosto hyväksyi hiljattain Saksan ja Liettuan välisen kauppasopimuksen sekä väliaikaisen sopimuksen Saksan ja Viron välillä.

B. E. teräsyhtiön voitot lisääntyneet

Montreal. — British Empire Steel Corporation, jota vastaan sen kurjalla kolmen dollarin päiväpalkalla kymmentuntisia työpäiviä työskentelevät työläiset nousivat viime kesänä taisteluun palkkojensa korottamiseksi ja olosuhteittensa korjaamiseksi, on viime vuoden ajalla tehnyt paljon enemmän voittoa kuin vuonna 1922. Korporationin sisääntulojen viime vuonna arvioidaan olevan yli miljoonan dollaria suuremmat kuin edellisenä vuotena. Sanotun teräsyhtiön johtokunta pitää kokoustaan täällä.

Rumanian ja Turkin välit selvenevät

Bukarest. — Rumanian parlamentti on allekirjoittanut Turkin ja liittolaisten välillä Lausannen konferenssissa tehdyn sopimuksen. Sopimuksen odotetaan johtavan ystävällisten suhteiden muodostumiseen Turkin ja Rumanian välillä.

James O'Grady tulee toimimaan Englannin työväenhallituksen edustajana Moskovassa.

Lontoo. — Englannin työväenhallitus on antanut tunnustuksensa Venäjän neuvostohallitukselle. Sen jälkeen kun kysymys oli ollut neuvoteltavana ministeristön erikoisistunnossa antoi ulkoasiain virasto tiedon neuvostohallituksen tunnustamisesta.

Samalla tiedotetaan, että päätöksestä on ilmotettu Moskovaan.

Englannin lähettiläänä Moskovassa tulee toimimaan James O'Grady, joka vuonna 1920 kävi Englannin puolesta neuvotteluja neuvostohallituksen edustajan Litvinoffin kanssa sotavankien vaihtamista koskevista kysymyksistä. Venäjän edustajana Englannissa tulee ainakin toistaiseksi toimimaan täällä jo entuudestaan oleva Rakovsky.

Työväenhallitus katkaisemaan sotamenoja.

Englannin porvarilliset sanomalehdet seuraavat suurella huolestuneisuudella mitenkä tulee käymään entisen hallituksen valmistamalle menoarviolle. Työväenpuolueen äänenkannattaja Daily Herald ennustaa menoarviossa suurta muutosta. Niinpä sen selityksen mukaan porvarihallituksen 58,000,000 punnan menoarviosta laivaston ylläpitämiseksi tullaan katkaisemaan niin paljon, että jälelle ainoastaan ehkä 2,500,000 puntaa.

Lehti samalla huomauttaa maan työläisille, ettei sovi ainakaan nyt heti odottaa mahdottomia menoarvioiden ja pääomain verottamisien suhteen uudelta hallitukselta.

«Kaikkien ensiksi, lausuu lehti, on painettava mieleen, että menoarvio ei tule olemaan todellinen työväenhallituksen menoarvio. Se tulee oleman vanhan hallituksen menoarvio. Tähän mennessä maan finanssiohjelma oli jo määrätty. Tämän tosiasiain huomioon ottaminen on sitä tärkeämpää, kun muistamme, että pääministeri Baldwin, viivyttäessään eroaan yli kuukauden, saattoi sangen vaikeaksi ja useassa tapauksessa mahdottomaksikin minkäänlaisten suurempien muutosten tekemisen. Ainoastaan suhteellisesti pieniä mahdollisuuksia on jäänyt uudelle rahaministerille muutosten tekoon.»

New Brunswickissa tehdään velkaa

Frereciton. — Royal Gazetten mukaan kohosi New Brunswickin maakunnan velka lokak. 31 päivään päättyneen viskaalivuoden ajalla 30,432,603 dollarista 32,802,365 dollariin ja maakuntahallituksen asiainhoito tuotti samalla ajalla $524,011.55 tappiota.

Ilman väkijuomatuloja olisi hallitus vuoden ajalla joutunut enemmän kuin miljoonan dollaria «reikään», sillä hallitus sai väkijuomista yli puoli milj. dollaria.

Yhdysvalloista hiiltä Nova Scotiaan

Halifax. — Nova Scotian pääministeri Armstrong on ilmottanut toimenpiteisiin ryhtymisestä hiilen kulettamiseksi Yhdysvaltain puolelta tänne täällä vallitsevan hiilenkaivajain lakon takia. Siinä tarkotuksessa on jo höyrylaiva Middlesex lähtenyt hiililastissa Baltimoresta ja on sen määrä purkaa lastinsa joko täällä taikka Sydneyssä, riippuen siitä missä katsotaan hiiltä kipeimmin tarvittavan.

Saksalaisilta evätty suuri konsessioni

Moskova. — Neuvostohallitus on lopullisesti kieltäytynyt luovuttamasta konsessionia saksalaiselle Otto Wolfille ja saksalaiselle kauppayhtiölle sen johdosta kun yhtiö ei ole voinut hankkia sovittua 7,500,000 kultaruplan lainaa. Tämä oli yksi suurimmista konsessioneista, mitä on luovutettu tai ollut neuvottelun alaisena viime vuotena.

VAPAUS
Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, Vastaava — S. G. NEIL, Toimitussapulainen

VAPAUS
(Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69. Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Hautaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin taljanne saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
…Liikkeenhoitaja.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa maanantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Oikean ja väärän taistelu

Sellaisia henkilöitä, jotka kirjottavat ja puhuvat totuutta, ei ole niinkään vaikea löytää. Paljon vaikeampi on löytää ihmisiä, jotka haluavat lukea ja kuulla totuutta silloin kun sitä heille kirjotetaan tai puhutaan. Näin lienee ollut asian laita jo ihmiskunnan ammoisista ajoista, koskapa eräs juutalainen kirjailija jo paljon ennen nykyisen ajanlaskumme alkua on kirjottanut seuraavat sanat: «Profeetat profeteeraavat väärin ja minun kansani haluaa kuulla vääriä profeettoja.» Nykypäiväisessä asussa tämä asia kuuluisi jotenkin seuraavasti: Sanomalehdet eivät puhu totta eivätkä yleensä pysy kiinni totuudessa ja ne lehdet, jotka kaikkien vähimmän puhuvat totta, saavat kaikkien eniten lukijoita.

Tässä hengessä kirjottaa maailman kuulu sotavastainen kirjailija Norman Angel, jonka teoksia on ilmestynyt suomenkielelläkin, hyökätessään raliavallan palvelukseen joutunutta sanomalehdistöä vastaan. Kuinka totta eikö tämä määritelmä olekin kun teemme vertauksen työväenlehtien ja porvarillisten lehtien välillä. Porvarilehtien ainoana päämääränä on tunkeutua nykyaikaisen ihmiskunnan markkinaelämään ei ihmisten yleisen hyvän ja edun palvelijoina, vaan koskettelemaan ihmisten pinnallisiin vaistoihin saadakseen ne seuraajikseen. Ihmiset ovat tietämättömiä ja he ovat aina alttiita juoksemaan humbuugin perässä. Valheella on aina ollut enemmän seuraajia kuin totuudella. Sanomalehdistö on alunpitäen tullut ihmisten keskuuteen porvarillisena laitoksena, jonka koko porvarillinen valmis maailma on ottanut sellaisenaan avosylin vastaan.

Toisin on työväen sanomalehtien laita. Ne ovat joutuneet raivaamaan tiensä ennakkouluulojen ja synkän tietämättömyyden lävitse. Niiden viljelys on levinnyt vähitellen ankaran työn ja taistelun kautta. Meidän sanamme taistelu on ankaraa tieteen taistelua kaikkialla rehottaavaa tietämättömyyttä vastaan. Mutta kaikkialla alkavat tämän taistelun tuloksena osat vaihtua. Katsokaammepa vaikkapa vaan meitä suomalaisia. Ennen luettiin porvarilehtiä ja pidettiin niitä meidän parahimpien aatteittemme ja elämämme tulkkina. Mutta työväenlehdet ovat opettaneet, että meillä työläisinä täytyy olla jotain muuta harrastusta ja tehtävää, kuin mihin porvarilehdet ovat meitä opettaneet. Tämä totuus on meille valjennut vuosi vuodelta työväenliikkeen kautta ja porvarilehtien hallituskausi jo Amerikassa ja suurelta osalta Suomessakin meidän ylitsemme on jo mennyt, eikä enään koskaan palaja.

Työväenlehdet julistavat lukijoilleen uutta totuutta, luokkataistelun totuutta, jolle täytyy raivata maaperää tuuma tuumalta, niinkuin tieteen on täytynyt taistella sen tosiasian puolesta, että maapallo on pyöreä, että ihminen on polveutunut pitkän kehityssarjan tuloksena alemmista muodoista ja niinkuin yleensä kaikkien tieteenhaarain on täytynyt taistella typeryyden ja valheen vahvaa, mutta onttoa valtaa vastaan. Ja niinkuin tiede on vapauttanut totuuden, niin myöskin luokkataistelun tieto on vapauttava työväenluokan ja koko ihmiskunnan sekä hengen että aineen orjuudesta.

Monta kantaa

Englannin työväenhallitus on monissakin työväenpiireissä muodostunut sangen arvoitukselliseksi. Löytyy sellaisia «luokkataistelijoita», jotka eivät viitsi edes vaivautua tutkimaan mitä tällainen hallitus työväenluokalle kokonaisuudessaan merkitsee. Tämä viisaus ei näe tässä työväenhallituksessa mitään. Toisista on työväenhallitus seinä, josta työväenliike kimpoaa takaisin oikealle uralle. Ja kuitenkin täytyy sitä pitää yhtenä mahtavimpana virstantolppana Englannin ja koko maailman työväenliikkeen nousun ja edistyksen tiellä. Ja vaikka ei se kykenisi tai ehtisi tekemään muuta kuin antamaan vuosikausia taistelun alaisena olleen tunnustuksen neuvostohallitukselle, niin olisivat sen ansiot sen nykyään omaaviin voimiin katsoen jo suuremmoiset.

Uuden talouspolitiikan kysymyksiä

Se kilpojuoksu, mikä eri maiden kapitalistien keken on käynnissä konsessionien saamiseksi Neuvosto-Venäjältä, näyttää johtavan neuvostohallituksen jyrkentämään ja tiivistämään politiikkaansa konsessionien myöntämisessä. Viimeisimpänä todistuksena on siitä lehtemme uutisosastossa ollut tov. Sinojevin lausunto, jonka mukaan Venäjän kommunistipuolueen toimeenpaneva komitea näkyy jyrkästi asettuneen sille kannalle, että «tällä kertaa meillä ei ole mitään syytä tehdä suurempia myönnytyksiä kansainväliselle porvaristolle.» Tähän pidättäytymiseen on epäilemättä vaikuttanut suurelta osalta se, että neuvostohallitus tietää saavansa tunnustuksen Englannin työväenhallitukselta ennen pitkää, joka kauppasuhteiden avaamisen kautta avaa verrattomia mahdollisuuksia Venäjän talouden rakennustyölle. Toiselta puolen konsessionikilpailu ulkomailla on saanut sellaisen laajuuden, että neuvostohallitukselle tarjoutuu sen kautta tilaisuus kiristää itselleen entistä edullisempia ehtoja konsessioneja myöntäessään.

Niinpä viimeisen 18 kuukauden aikana on Moskovaan saapunut eri maiden kapitalisteilta ei enempää eikä vähempää kuin 800 konsessionihakemusta. Niitä on tullut kaikista Europan maista, sekä Amerikasta, että Jaapanista. Mutta niistä on hyväksytty vain 7 prosenttia. Erittäin tärkeitä neuvotteluja on kuitenkin edelleen käynnissä, joita neuvostohallitus tulee kehittämään ja valmistamaan sikäli kun taloudellisen uudestaan rakentamistyön katsotaan sitä vaativan ja sikäli kun neuvostohallituksen yleinen politiikka sitä edellyttää.

Muutamissa työväenpiireissä niin Venäjällä kuin muissakin maissa on kaiken aikaa pelätty, että konsessionipolitiikka voisi ennen pitkää johtaa tilanteisiin, joita neuvostohallitus ei kykenisi enään kontrolloimaan. Ainakaan tähän asti eivät uuden talouspolitiikan mitkään voimat ole ryöstäytyneet irti neuvostovallan lujan käden alta.

Kansakoulut ja uskonto

Äskettäin julaistiin lähdesämme uutinen, kuinka Ontarion pappispiireissä on käynnissä laajakantoinen liike uskonnonopetuksen käytäntöön ottamiseksi kansakouluissa. Uskonnolla kyllä nytkin on jo istumapaikkansa niiden seinien sisällä, joissa ihmistaimin ensimäisiä opin ja tiedon askkosia istutetaan. Mutta se ilmenee vain etupäässä uskonnollisten laulujen laulamisella, rukouksilla ja muilla sen kaltaisilla hengellisillä menoilla. Kirkonmiesten mielestä pitäisi tämän lisäksi pyhittää määrätty aika uskonnon opettamiseen.

Kuvitelkaamme kansakoulua, jossa uskonnon opetus pääsisi rehottamaan täydessä loistossaan. Niiden kuvien rinnalle, mitkä vielä nykyään ovat puhumassa taantumuksen läsnäolosta koulurakennusten seinillä, ilmestyisi uusia, joissa Josua pysäyttäisi auringon kiertokulun maapallon ympäri, valaskala nielisi Joonaksen ja litteä maa lepäisi neljällä kulmallaan enkelien hartioilla. Ja sen sijaan, että me näkisimme lasten kääntävän viattomat ja tietoa janoavat katseensa kohti järjen ja tiedon valoa, me näkisimme niiden tekevän ristinmerkin tietämättömyyden luomien viheliäisimpien mielikuvien edessä.

Sellaiset koulut eivät olisi enään nimensä arvoisia.

Radiosanomia työläisille

Sanomalehtiuutisten mukaan Canadian Pacifis rautatieyhtiö tulee järjestämään radiolaitoksen kaikkien varsinaisten työläistensä kotiin. Niitä on noin sata tuhatta. Eräs yhtiön virkailija on selittänyt, että «radio jokaisen työläisen kodissa» tulee humaaniseeraamaan «bisneksen.» Yhtiön johtavan virkailijan pitäisi sitten kerran viikossa pitää puhe työläisilleen, tietysti sellaisista asioista ja sellaisesta aineesta kuin tilanne kulloinkin edellyttää. Kenties velvotetaan työläiset olemaan kotonaan määrättyinä aikoina kuullakseen herransa ääntä. Ja ellei itse palkkaorja satu olemaan kotosalla, niin ehkäpä on hänen vaimonsa ja ainakin lapset, joiden vastaanottavaiseen korvaan voidetetaan teollisuusruhtinaiden dollariaevangeliumia.

Dollari on lakkaamatta keksimässä uusia keinoja vaikutusvaltansa säilyttämiseksi. Se voi tehdä sitä mikä ei kuninkaille eikä keisareille ole ollut mahdollista. Sillä on välineitä kuiskutella alamaistensa korvaan suoraan tuhansien mailien päästä.

Mutta dollarivaltain kauaskantoisimmatkin radioasemat voi työväestö korvata omilla järjestöillään sanomalehdillään ja muilla yhteisillä laitoksillaan. Vain niiden ääni on työväestössä löytävä kaikupohjansa.

Vasemmistolaisuuden voiton laki

Berliinin sosialidemokraattisen puoluepiirin alotteesta on puolueen keskushallinto lähettänyt jäsenilleen eri työpaikkoihin tiedustelun saadakseen tietää niiden käsityksen puolueen politiikasta tilivuosina vaaleissa. Ensimäisenä on taktiikkakysymys. Porvarillista politiikkaa ajavalle noskelaisjohdolle ovat vastaukset olleet varsin tuskallinen yllätys, sillä yksikään ainoa vastaus ei ole ollut suosiollinen nykyiselle johdolle. Vastaukset kuvastavat jäsenten keskuudessa vallitsevaa ankaraa katkeruutta yhtä hyvin puolueen kuin ammatillisenkin liikkeen reformistista johtoa vastaan. Sitä tuomitaan mitä jyrkimmin. Reformisimieliset työläiset huomauttavat puolestaan, että jos sosialidemokraattinen puolue todella aikoo selviytyä voittajana vaaleissa kommunisteista, on sen ehdottomasti palattava luokkataistelun maaperälle.

Rynnäkköön

tilaajamäärän kohottamiseksi!

Vapauden tilaajamäärän jatkuva kohoaminen viime kuukausina on nyt tehnyt mahdolliseksi ruveta järjestelemään lehden laajentamista koskevien suunnitelmien toteuttamista. Kuten muistamme, on meillä ollut suunnitelmana ruveta antamaan ulos yksi kahdeksasivuinen lehti viikossa niin pian kun katsomme tilaajamäärän sen edellyttävän ja niin yhä edelleen tulevaisuudessa rakennamme lehteämme varmoin ottein. Meillä on nyt ilo ilmottaa tilaajillemme ja lukijoillemme, että me viimeistään ensikuun alkupäivinä voimme jo ryhtyä toteuttamaan tätä laajennussuunnitelmaa siten, että annetaan kahdeksasivuisia numeroita sikäli kun se kirjapainomme teknillisten puolten puolesta käy mahdolliseksi ja mikäli kirjapainomme edelleen tulevaisuudessa ehditään tässä tarkotuksessa välineittensä puolesta järjestää.

Mutta samalla me pidämme luonnollisena, että tästä eteenpäin me yhä valppaammin ja tarmokkaammin jokaisella paikkakunnalla huolehdimme lehtemme tilaajamäärän jatkuvasta kohottamisesta.

Lehden suurentaminen tuokoon meille yhä uutta innostusta ja tarmoa yhteisessä työssämme. Vapauden laajentaminen, vaikkapa nyt aluksi vain harvemmin ilmestyvinä kahdeksasivuisina numerona, merkitsee paljon lehden sisällön monipuolistuttamisessa ja rikastuttamisessa. Kun me teemme sen eteen parhaamme, niin toivomme kaikkien toistenkin tekevän samoin.

Siis yhteiseen rynnäkköön yhteisen liikkeemme ja yhteisen äänenkannattajamme rakentamiseksi.

Jatkuvasti kohoava tilaajamäärä vieläkin korkeammaksi.

KÄY EESPÄIN VÄKI VOIMAKAS!

Britannian Työväenpuolueen synty ja kehitys

III

Työväenpuolueiden synty.

Viisikymmenluvulta alkaen vuoteen 1875 Englannin teollisuuden laajentuminen on ihan ilmiömäinen. Se tuli maailman työpajaksi ja työläiset myös kykenivät siitä tavallaan hyötymään. Valtavin työläisryhmä ryhtyi nyt kehittämään ammattiunioitaan ja osuustoimintaliikettä. Koska kummallakaan liikkeellä ei ollut mitään varmaa poliittisesti itsetietoista suuntaa, niin ne hylkäsivät luokkataistelun asian ja kuvittelivat järjestöjään pysyväiseksi osaksi siitä mikä heistä näytti pysyvältä yhteiskuntajärjestykseltä. Vaikkakin ensimäinen «Työmiesten Kansainvälinen Yhdistys», joka perustettiin 1864, liehutti korkealla luokkasotalippua muutaman vuoden ja se epäilemättä myös vaikutti siihen yhtyneihin ammattiunioihinkin, niin poliittiset ajatukset näiden järjestöjen sisällä, kuin myöskin työläisten yleensä, siitä huolimatta heijastivat liberalismin oppeja.

Ne välittömät pikkuparannukset, joita voitiin saavuttaa, kyllä hyvin mahtuivat liberaalisen kapitalismin puitteiden sisälle ja ainoastaan harvinaiset politiikan tutkijat saattoivat nähdä näiden rajotusten ulkopuolelle. Liberalismi vastahakoisesti hyväksyi unioiden olemassaolon niin kauan kuin vallitsevat olosuhteet eivät pakottaneet työläisiä käyttämään unioita taisteluvälineinään, eikä uhata niillä järjestelmän perusteita, sovittelut ja kompromissi olivat avaimia yhteiskunnan kehitykseen ja työläisten rauhottamiseen.

Ihmekös siis, että Galdstone oli voitokas.

Siitä huolimatta kehitys, jopa tämänkin filosofian vallitessa kuletti uniot aika-ajottain vastakkain tilanteen kanssa, mikä vaati yhteistä poliittista ja taloudellista toimintaa. Niin kauas taaksekäsin kuin vuoteen 1825, jolloin muodostettiin yhteiskomiteoita taistelemaan yhdistymislakeja vastaan, taas v. 1834 protesteerattiin Dorchesterin työläisten rankaisemista vastaan v. 1838 jouduttiin johtamaan ammattiunioiden oikeusjuttua parlamentin komitean edessä.

Nämä olivat kaikki vain hetkellistä laatua, mutta v. 1860 perustettiin pysyväiset ammattiunioiden neuvostot Galsgow'iin Sheffied'iin, Liverpooliin, Edinburghiin ja 1861 Lontooseen. Viimemainittu tulikin kaikkein tärkeimmäksi ja useita vuosia sitä hallitsi n.k. «junta» (ryhmä kykeneviä johtajia, joista mainittakoon George Odger, Howell, Wm. Allen, edustaen insinöörejä ja Apprelgarth kirvesmiehiä).

V. 1862 Lontoon neuvosto yhtyi kannattamaan Yhdysvaltain pohjoisvaltioiden agitatsioonia neekeriorjuutta vastaan. V. 1866 se yhtyi agiteeraamaan valintaoikeus-uudistusten puolesta, toimien yhdessä Kansainvälisen Työmiesten Yhdistyksen kanssa, vaatien demokraattisia uudistuksia kaikilta Europan hallituksilta. Lontoon neuvosto yhtyi Alexander McDonadiin ja Alexander Campbelliin, hiilikaivostyöäisten uniosta, saattaen täten Glasgowin neuvoston taisteluun «Isäntien ja Palvelijain» lain korjaamisen puolesta. Tämä taistelu johti ensimäiseen ammattiunioiden konferenssiin ja sen kautta voimakkaaseen agitatsiooniin v. 1864, jonka avulla sitten onnistuttiinkin saamaan korjaus mainittuun lakiin, v. 1867. Mutta tässäkään taistelussa kysymys liikkeen itsenäisyydestä työväenliikkeenä ei ollut milloinkaan kyseessä. Kysymyksessä olivat sellaiset asiat kuin «Isäntien ja Palvelijain» laki, unioiden laillistuttaminen, unioille yhteinen vastuunalaisuus riitaisuuksissa, piketti- (vartio-) oikeudet j. n. e., jotka hiovat yhä terävämmäksi poliittisen toiminnan kärkeä.

Valintareformien (äänioikeus-uudistusten) hyväksytyksi tultua, itsenäinen työväen edustus sai sysäyksen eteenpäin. Ammattiunioiden neuvostot vaativat nyt pientä osaa unioinisteja rekisteröimään itsensä ja seuraavaksi äänestämään niitä ehdokkaita, jotka kannattivat unioiden vaatimuksia. Ammattiunioiden kongressi perustettiin v. 1868 ja parlamenttikomitea 1871. Uniot alkoivat asettaa itsenäisiä työväen ehdokkaita George Odger oli ehdokkaana v. 1869 ja 1870 vaaleissa. V. 1874 kaivostyöläiset, rautatieläiset ja eräät muutkin järjestöt äänestivät varoja parlamenttiehdokkaille. «Staffordissa ja Norpethissa liberaalit hyväksyivät sen mitä he olivat voimattomia ehkäisemään», sanoo Mr. S. Webb, ja Alexander McDonald ja Thomas Burt kaivostyöläisten kansallis-uniosta tulivat ensimäisiksi työväen edustajiksi Alahuoneessa (House of Commons).

Itsenäisen työväenpuolueen polku oli näin avautunut unioiden taisteluista. Mitä hyvänsä sanottaneekaan ensimäisten työväen edustajien poliittisista käsityksistä, niin todellisessa taistelussa he kuitenkin aina seisoivat sen ajan liberaaleja ja toreja vastassa.

Äänioikeuden laajentaminen aikaan saatiin unioiden ja nousevan keskiluokan painostuksen avulla. Tämä voitto tuli pikaisesti vaikkakin reformilaki v. 1868 antoi äänioikeuden vain pienelle vähemmistölle, mutta tämä yht'äkkiä kaapattu voitto antoi sentään tilaisuuden perustaa itsenäinen työväen edustus. Kysymys liberaalien kannattamisesta minään aikana, heräsi ainoastaan silloin, kun ei ollut minkäänlaista tilaisuutta itsenäiselle työväen edustukselle. V. 1880 vaiheilla tätä prosessia korostaa aikakauden taloudellinen pula. Uusia poliittisia puolueita nousee, tarttuen jälleen chartistiliikkeen ja sosialismin lankoihin. Sosialidemokraattisen liiton perustaa H. M. Hyndman, kuuluttaen Marxin oppeja luokkataistelusta, kun taas Fabiani Seura, jota johtaa Mr. Webb, alkaa kokeilla sosialismilla käytännöllisessä politiikassa. Itsenäinen Työväenpuolue Keir Hardien johdon alaisena tarttuu ryhmäsauvaan sosialismin puolesta. Kaikki nämä tulivat tärkeiksi tekijöiksi työväen luokkaliikkeessä, taistelussa puhtaiden poliittisten tarkotusperien saavuttamiseksi ja sotiessa liberaalisia ajatuksia vastaan työläisten riveissä. Unioiden taistelut laillisia rajotuksia vastaan jo sosialistinen agitatsioni, jota edisti uudistunut yhteiskunnallinen pula, olivat se kaksoisprosessi mikä lietsoi esille kysymyksen kaikkien työväenluokan voimien yhdistämisestä yhteen työväen liittopuolueeseen. Ammattiunioiden kongressi v. 1899 saikin asiat ratkaistuksi useiden yritysten jälestä rakentaa työväenpuolue. James Holmes, yhteenliittyneiden rautatiepalvelijoitten uniosta, laati seuraavan ponnen:

«Tämä kongressi, huomioonottaen menneiden vuosien kokemukset ja katsoen siihen, että työväestön etujen edustus tulisi paremmin turvatuksi Alahuoneessa, täten kehottaa ammattiunioiden kongressin parlamenttikomiteaa kutsumaan yhteistoimintaan kaikkia kooperatiivisia, sosialistisia ja ammattiunionistisia ja kaikkia työväenluokan järjestöjä yhdessä keskinäisesti sovittavan suunnitelman mukaisesti kokoontumaan erityiseen kongressiin, ne yllämainitut järjestöt edustajineen, jotka ovat halukkaita osaa ottamaan, päättämään keinoista ja tavoista, joiden avulla saataisiin suurempi määrä työväen edustajia seuraavaan parlamenttiin.»

James Sexton satamatyöläisten järjestöstä kannatti pontta. 546,000 ääntä annettiin sen puolesta ja 400,000 vastaan.

Komitea, käsittäen neljä jäsentä parlamenttikomiteasta, nimitettiin. Näihin sisältyi (liberaali) W. C. Steadman, (fabiaani) Will Thorne, (sos.-dem. liitto) A. Bell, Keir Hardie, J. Ramsay McDonald, Harry Quelch, H. R. Taylor, S. B. Shaw ja E. R. Pease. Helmikuun 27 ja 28 päivinä v. 1900 kuusikymmentä kolme vuotta sen jälestä kuin Lontoon Työmiesten Unio oli muodostanut kansan ohjelman, kokoontui Lontoossa 120 edustajaa, perustivat työväen edustuskomitean ja valitsivat McDonaldin sihteeriksi. Vuoteen 1906 mennessä tästä komiteasta oli muodostunut Työväenpuolue. Mutta tällä väliajalla tuo ha… millinen kysymys — liberalismi oli ratkaistu. Richard Bill, joka oli ensimäisessä edustuskomiteassa, lähetti «onnentoivotuksensa» liberaalien ehdokkaalle, itsenäisen Työväenpuolueen ehdokasta G. H. Robertsia vastaan.

Viimemainittu tunnettiin kiivaana sosialistina ja internatsionalistina. Mutta Arthur Henderson ja David Shackleton, jotka olivat varsin kohtuullisia työväenmiehiä kannattivat Belliä.

Bellin teko aiheutti suuttumusta ja asia ratkaistiin New Castlen konferenssissa 1903, jolloin päätettiin: «Edustuskomitean ja siihen kuuluvien järjestöjen virkailijoitten tulee jyrkästi kieltäytyä olemasta missään tekemisissä, tai mitenkään edistää minkään osan liberaali- tai taantumuspuolueen etuja...»

Yleisvaaleissa v. 1906 saatu voitto loi perustuksen Työväenpuolueelle ja Keir Hardien työ, hänet voimme mainita yhtenä verrattomana uudenaikaisen työväenliikkeen ja työväenpuolueen perustajana. Häntä auttoivat työssään McDonald, Sexton, Quelch, Bruce Glacier, J. R. Clynes, Pete Curron, Tillet, Smillie, Henderson ja Snowden. Mitä hyvänsä puolueitten poliittinen erimielisyys olikaan, niin olivat ne kuitenkin hartaita puimaan erimielisyyksiä ulos liittopuolueesta.

Kaikki puolueen ynnä unioitten orgaanit, lisäksi sellaisten kuin Blatchfordin ponnistelut, joka siihen aikana kirjotuksillaan huomattavasti vaikutti, yhtyivät taisteluun työläisten itsenäisen puolueen puolesta. Blatchford lienee asian pistänyt kaikkein yksinkertaisimpaan muotoon. Hän kysyy:

«Valitsetteko te työnantajanne ammattiunionne virkailijaksi?

— Lähetättekö te työntajanne edustajaksi ammattiunioitten kongressiin? Te nauraisitte sellaisille ehdotuksille.

«Jos työntajan edut ovat vastakkaiset teidän eduillenne liikeasioissa, mitä syytä teillä on olettaa, etteikö hänen etunsa ja teidän olisi vastakkaiset myös politiikassa? Jos te vastustatte m i e s t ä työntajana, miksi äänestätte häntä parlamentin jäseneksi? Lakon vallitessa ei lakkoutuneiden seassa ole toreja eikä liberaaleja, vaan he kaikki ovat työläisiä. Kysymyksessä eivät ole liberaalit eikä torit, vaan etuoikeutetut luokat ja työväki.»

Ne olivat tämänlaatuiset väitteet sekä unioiden kokemukset, jotka toivat Työväenpuolueen etualalle ja tekivät mahdolliseksi yhdistää erinäiset työväen luokkajärjestöt omintakeisen toimintaohjelman perusteella. Perustuslaki muodostettiin kyllin laajaksi salliakseen eri puolueitten olla osana yhteisjärjestössä rikkomatta omaa ohjelmaansa, jolla he yrittivät saada hyväsymistä kannattajiensa taholta työväenliikkeessä. Sosialistit taistelivat pontevasti liberalismia vastaan puolueen sisällä, mutta pysyivät silti puolueessa. Viime vuosina sosialistit ovat ottaneet etusijan kaikenmaailman himp-hamppareilta taistellen nyt kommunisteja vastaan. Tässä he kuitenkin menettävät maaperää nopeasti, sillä työväenliikkeen riveissä yhä kasvaa vakuutus siitä, että erimielisyydet politiikassa täytyy taistella työväen omien rivien sisäpuolella ja että ainoastaan esiintyöntämällä lujana yhdistyneenä rintamana yhteistä vihollista vastaan, käy työläisille mahdolliseksi saavuttaa voitto.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 37:-

Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

Katkelmia Leninistä

Näytteeksi Leniniä koskevista legendoista esitettäköön tässä eräs mielenkiintoinen tarina, joka vuonna 1916 oli luettavana eräässä bolshevikilehdessä Pietarissa. On yleensä tunnettu, että Lenin oli varsin hellä poika. Lehti tiesi kertoa, että kun Leninin äiti lepäsi kuolinvuoteella, mieli Lenin itse valvoa hänen luonaan ja oli tämän vuoksi antanut hoitajattaren mennä lepäämään. Istuessaan äitinsä vuoteen ääressä, syventyi Lenin niin intohimoisesti tekemään merkintöjä muistiinpanokirjaansa, ettei hän lainkaan huomannut, että äitinsä oli lakannut hengittämästä uinahtanut ikuiseen uneensa ja vasta aamulla, kun ihmisiä saapui huoneeseen, huomattiin Leninin äiti kuolleeksi. Lenin oli hänen luullut vaan muuten nukkuvan sikeästi, eikä kenties halunnut häiritä häntä. — Leninin äiti kuoli jo vuonna 1913.

Sinovjev kertoo Lenin-elämäkerrassaan tämän äidistä:

«Tunsin henkilökohtaisesti Leninin äidin. Aleksander III oli antanut telottaa hänen vanhimman poikansa, Aleksander Uljanovin. Tämän jälkeen kohdisti hän kaiken äidillisen hellyytensä Vladimir Iljitsiin. Tämä puolestaan rakasti hellästi sitä surun murtamaa äitiään. Kun toveri Lenin tsaristisen hallituksen vainoamana asui maanpakolaisena ulkomailla, oli hän valmis keskeyttämään kiireimmätkin työnsä matkustaakseen Tukholmaan (mikä oli sopivin yhtymäpaikka) ja kohdatakseen äitiään ja keventääkseen hänen viimeisiä elinpäiviään.»

Lenin ja Suomen työväenliike.

Tov. Lenin tunsi läheisesti Suomen työväenliikkeen ja sen toimihenkilöt. Hän asui Suomessa vuosina 1906—07. Myöskin oleskeli hän Suomessa piilotettuna vuoden 1917 elo- ja lokakuun välisinä aikoina, niiden inhoittavien vainojen johdosta, joiden alaiseksi hän joutui Kerenskin hallituksen taholta. Suomessa ollessaan hän kirjotteli aikeraan. Sinä aikana oppi hän myöskin ruotsinkieltä sen verran, että hän saattoi seurata Suomen tapahtumia ruotsinkielisten lehtien kautta.

Olo Sveitsissä.

Sveitsissä maanpakolaisena ollessaan Lenin vietti suurimman osan ajastaan Zyrichissä, kaupungin köyhien asuhto-essa. Talo, jossa hän asui on No. 14 Spiegelgassa, hyvin kapea katu, joka johtaa satamaan Tässä talossa hän asui toisessa kerroksessa yhdessä huoneessa vaimonsa kanssa. Tämän huoneen kalustona oli pöytä, peilikaappi, kaksi yksinkertaista tuolia, pieni uuni, vuode, leposohva ja öljylamppu. Huoneessa oli rapattu katto, paperoimaton ja paljaat lauta seinät. Lattialla oli halpa ja kulunut matto ja pöydällä tumma halpa peite. Huoneeseen pääsi ainoastaan pimeän, kapean käytävän kautta. Samassa kerroksessa oli kolme muuta huonetta, joista kaksi oli kahdella perheellä ja kolmatta käytettiin yhteisenä keittiönä. Tässä keittiössä rouva Lenin, joka oli hänen sihteerinsä ja ainoa sihteerinsä ja apulaisensa, valmisti yksinkertaiset ateriat omin käsin ja kantoi ne heidän huoneeseensa. Tästä huoneesta Lenin maksoi 38 frankkia kuukaudessa, joka on sama kuin kuusi dollaria 80 senttiä Amerikan rahassa.

Toimeentulonsa hankki Lenin tällöin kirjoittelemalla artikkeleita venäläisiin puoluelehtiin. Ennen Venäjälle menoaan hän otti jäännöksen eräästä Zyrichin pankista, joka oli 25 frankkia.

* * *

Volksrecth-nimisen Zyrichissä ilmestyvän sanomalehden toimittaja Ernest Nobs kirjotti lehdessään Leninistä m.m. seuraavaa:

«Hän, joka on nähnyt viime talven aikana tuon alle keskikokoa olevan, leveäharteisen miehen, jolla on jonkun verran kellertävät kasvot ja terävät, säikkyvät ja välähtelevät mongolilaissilmät, kun hän on menossa johonkin kirjaston lukuneessa takissa, pinkka kirjoja kainalossaan, tuskin olisi voinut hänessä ennustaa maailman kuulun tulevan Venäjän pääministerin.»

Toveri Litvinov kirjotta Leninistä.

Lenin on niitä nimiä, jotka sanovat aikalaisilleen enemmän kuin viisaat tutkielmat, joka mahduttaa itseensä enemmän kuin mikään ohjelma, joka säihkyy kuin loistomajakka ihmiskunnan tiellä. Lenin on niitä johtajia, joissa ruumiillistuu aikalaistensa valioiden intohimot, uroteot, ponnistukset, pyrkimykset ja unelmat. Kas siinä tarkalleen mitä Lenin on paraikaa maailmaa valloittavalle proletariaatille.

Puolueen ja järjestön asioita

Pöytäkirja

Suom. Järj. toimeenp. komitean kokouksesta, tammik. 13 p. 1924.

Saapuvilla olivat kaikki toimeenpanevan komitean jäsenet ja sihteeri. Puhetta johti tov. Latva.

White Fishin osaston lähettäessä rakennusrahastonsa talletettavaksi järjestön kassaan, päätettiin takaisin lähettämisessä vaatia osaston virallinen päätös.

Piiri No. 2 piiritoimikunnan kirjelmään vastauksena päätettiin tupa agitaattorin pohjapalkaksi luovuttaa $20.00 kuukausittain kahden kuukauden ajan ja edustajakokouksen pitoa koskevain seikkain selostaminen jätettiin sihteerille.

Intolan osaston haalimaan omistuskirjain suhteen velvoitettiin sihteeri selostamaan.

Kaministikwian toverien tiedottaessa perustaneensa paikkakunnalleen suomalaisen osaston ja pyytäessä puolueen lupakirjaa, ilmoitti sihteeri jättäneensä lupakirjan pyynnön puolueen keskustoimeenpanevalle komitealle ja lähettäneensä tarpeet. Toimenpide hyväksyttiin ja päätettiin lausua osastolle tervetulleeksi rintamaan.

Vapauden liikkeenhoitajan kirjeenvaihto luettiin tiedonantoina. Ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Vapauden toimittajan O. Saaren kirje, jossa selostettiin Norjan puoluehajaannuksessa lehden ottamaa kantaa, luettiin ja neuvottelu kysymyksessä osottautui saaneen tyydyttävän ratkaisun. Samalla päätettiin kehottaa suurempaan tarkkuuteen uutissivun suhteen kuin myöskin neuvotella «Vilkaisuja» osaston nähden.

Piiri No. 3 piiritoimikunnan pyytäessä Vapauden toiminta- ja tilikertomusta piirin kokoukselle, päätettiin selostaa ettei voida saada valmistettua ennen kokousta, mutta tulee ne julkisuuteen järjestön toimeenpanevan komitean toimintakertomuksen yhteydessä.

Creighton Minen osaston selostaessa syyt K. V. Hernesmaan eroittamisesta osastosta, velvoitettiin sihteeri kirjoittamaan Hernesmaalle tiedottaen että mielestämme osaston vaatimus on oikeutettu ja että hänen tulee tunnustaa jäsen edelleen on hänen tunnustettava tekemänsä erehdyksen asettuessaan suojelemaan Suomen valkoisten riveissä ollutta veljeään.

L. W. I. U. of Canada Ontarion piirin pyytäessä järjestön osastoja pitämään iltamat varojen hankkimiseksi järjestämistyöhön englannin ja ranskan kielisten keskuudessa päätettiin kehoittaa heitä järjestämään keräys, sillä ymmärryksellä, että varat tilitetään järjestön keskusviraston kautta.

Puolueen keskustoimeenpanevan komitean pyytäessä, että kaikkien osastojen on järjestettävä maaliskuu erikoiseksi puolueen jäsenmäärän kohottamistyökuukaudeksi, sekä pitämään kaikissa osastoissa pidettävä Pariisin kommunin juhlain aikana viimeistään iltamat siinä ymmärryksessä, että tulot tilitetään puolueen rakennusrahastoon ja koska Suom. Järj. toimeenpanevlle komitealle on myönnetty oikeus jakaa iltamain tulot tasan puolueenrahastoon ja järjestön agitatsionirahastoon, jätettiin sihteerille asian selostaminen osastoille erikoisella kiertokirjeellä.

Suomesta tänne saapuneille tovereille todistusten saantia päätettiin kiiruhtaa.

Sihteeri raportteerasi Yhdysvaltain toveripuolueen konventionista, johon oli tilaisuudessa ottamaan osaa käydessään Chicagossa, seuraavaa:

Konventionia johtivat eri näkökannoista huolimatta suuret poliitillisen ja taloudellisen taistelun kysymykset. Viime vuoden konventionissa täytyi eri ryhmien yhtenäistyttämiseksi kokonaisuudeksi muodostaa 29 jäsentä käsittävä toimeenpaneva komitea, jossa kaikki suunnat tulivat edustetuksi. Kaikkiin yleisiin kysymyksiin nähden oli ilmennyt enemmistö ja vähemmistö ei toisinajoin vähemmistön vähemmistökin. Enemmistö tov. Pepperin johtamana edusti poliittisen taistelun etutilalle suuntaavaa pyrkimystä, joka erikoisesti painosti että puolueen täytyy ennenkaikkea ottaa huomioon yleinen poliittinen tilanne ja toisella industrialistinen vähemmistö Fosterin johtamana, joka näkee kaikessa puolueen toiminnassa tien taloudellisen toiminnan edistämiselle etutilalla, kolmas suunta, joka ei oikeastaan merkinnyt paljoa, oli vanhan sosiali-demokraatisen kasvatuksellisen dogmaattisuuden edustavaa, peljäten käytännöllistä luokkataistelua. Ensimäinen sellaisenaan tunnustettiin kaikkien taholta oikeaksi, mutta painostettiin että se pyrkii yliarvioimaan hetken tilanteen, jotavastoin toinen pääsuunta katsoo käytännölliseen taisteluun, mutta ei voi kyllin punnita puolueen kykyjä poliittisena voimana.

N. s. Kolmannen puolueen, vastaten meidän progressiivipuoluettamme, kysymyksessä esiintyi toimeenpaneva komitea yhtenäisenä, selittäen ettei sitä tulisi vastustaa, mutta päinvastoin tukea jossakin suhteessa, sillä vaikkakin käsittivät sen porvarilliseksi reformiliikkeeksi, niin oli se sittenkin keskitettyä pääomaa vastaan ilmenevän kapinan ilmaisu, jollaisena heikontaen vanhoja puolueita. Enemmistö pääasiassa poliittisen joukkotaistelun ohjauksen ymmärryksessä ja vähemmistö sen vaikutuksien seurauksien takia taloudelliseen liikkeeseen. Vähemmistön taholta valitettiin että Federated Farmer & Labor puolueen muodostamisessa ei osuttu oikeaan liikkeen kokonaisedun kannalta. Chicagon piiri erikoisesti ottaen sen kannan, että F. F. L. puolueen tulisi olla propagandaväline ja että ennenkuin kansallinen puolue muodostetaan Farmer Labor puolueet eri valtioissa tulisi yhdistää. Toimeenpanevan komitean enemmistön kannan mukaisesti kansallinen puolue kuitenkin muodostettiin Chicagon konventionissa heinäkuussa, jossa paikalliset toverit joutuivat vastakkain johtavan reformistisen Fitzpatric ryhmän kanssa, joka on taistellut vastaan jatkuvasti sen jälkeen taloudellisella taistelun tantereella, enemmistö vastasi selittäen että ne tappiot tulee korvatuksi yleispoliittisella areenalla maanviljelijäin, järjestymättömäin työläisten ja työttömäin koko maata käsittävässä liikehtimisessä joukkokannatuksen kasvattamisella.

Kysymys suhteesta kolmanteen puolueeseen jätettiin konventionissa ratkaisematta, siirtäen kominterille, jonka ratkaisu olkoon hyväksyttävä kaikille, tämä seikka heikensi enemmistösuunnan pohjaa, ja F. F. L. puolueeseen nähden kallistuttiin vähemmistön puolelle, Chicagon piirin raportti ja Fosterin raportti taloudelliseen järjestämiseen nähden hyväksyttiin. Keskittyvä varmistuminen johti nyt eri suuntien sulautumiseen niin että voitiin tyytyä pienempään 13 jäsenen keskushallintoon ja puoluejohdon joutuessa enemmistönä Fosterin ja Cannonin suunnan käsiin, jotavastoin entinen enemmistö sai toisen tilan, sekä kolmas suunta entisen tilansa.

Lopuksi voin sanoa, että koska mitkään suunnat eivät pyri syrjäyttämään poliittisen taistelun tärkeyttä ja taistelu Amerikan taloudellisen työväenliikkeen lujittamiseksi ja voittamiseksi kommunismin asialle ja Gompersin johdon murskaamiseksi, joka on ottanut äärimäisen taantumuksellisen kannan esim. Neuvosto-Venäjän tunnustamiseen nähden, jotavastoin radikaaliset porvarit, jotka ajavat kolmannen puolueen asiaa omaavat radikaalisemman kannan, johtaa pakosta yleisen tilanteen ymmärtämisen ohella tehtävänsä oikein punnitsemissa suuntaamaan iskut imperialismin pääperusteita vastaan ja lujittamaan ja laajentamaan poliittisen merkityksensä elävänä joukkojen taistelun johtavana voimana ja kansainvälisen liikkeen lenkkinä. Puolueen kokonaiskäyttövoimana on siis konventionin lujittavassa ymmärryksessä T. U. E. L., Federated Farmer & Labor puolue, Y. W. L. ja «The Daily Worker», jonka nostattamisessa konventionin päätökset merkitsevät enemmän kuin ehkä mikään muu. Yhdysvaltain toveripuolueemme on viime vuoden taisteluissa tiivistänyt rivinsä ja eri näkökannat jäävät terveelliseksi käyttövoimaksi kehitys- ja kasvamismahdollisuuksien kokonaiseduille.

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Rajala ja Kahila.

Kokous lopetettiin,

vakuudeksi

A. T. HILL, sihteeri.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen sellaisenaan.

John Rajala John Kahila.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 316 Bay St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja kaikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

Tulipalo hävitti teltta- ja «overalls»-tehtaan, joka oli rakennettuna Williamin ja Arthurin tien varrella, noin 300 jalkaa C.P.R. ylikäytävästä. Vahtimestari, joka huomasi savun antoi ensimäisen hälyytyksen palokunnalle kello 1 aikaan yöllä, joka kuitenkin ehti perille vasta sitten kun liekit tulivat ulos sivuikkunoista. Lämpömittari osoitti lähelle neljääkymmentä astetta kylmää, ja siksi oli vaikea saada sammutustyötä oikein vilkkaaseen käyntiin. Vasta kun tuli lisää sammutusvoimaa aamulla 5 aikaan, niin voitiin ottaa tuli kontrollin alle. Vahingon arvo lasketaan nousevan $20,000. Liikkeenhoitaja Johnson on antanut tietää, että rakennus tullaan rakentamaan uudestaan.

Putosi sähköpylväästä ja katkasi selkänsä. James Ashdown, ollessaan työssä sähkölinjalla Williamin ja Port Arthurin välillä toisten linjamiesten kanssa, putosi pylväästä, jotain kolme mailia Williamista, Mc Intyre townshipissä. Loukkaantunut kuletettiin McKellarin sairaalaan. Lääkärien lausunnon perusteella saa loukkaantunut maata ainakin 6 kuukautta sairaalassa.

Gasoliini räjähti ja sytytti tulipalon McEwens & Telford Pressing Establismentissa 62½ South Cumberland kadulla. Räjähdyksen jälkeen juoksi gasoliini ympäri liekehtien mutta palokunta heti paikalle saavuttuaan sammutti sen kemiallisilla sammutusaineilla, joten tuli ei ehtinyt tehdä mitään suurempaa vahinkoa.

Osasto agitatsioonikokouksessaan t. k. 28 päivä keskusteli Suomen työväenpuolueen vetoomuksesta, joka oli julaistu Työmiehen numerossa 22, jossa he ilmoittavat ottavansa uudelleen osaa vaalitaisteluun ja että vaalit tullaan toimittamaan 1—2 päivä huhtikuuta, mutta saadakseen toimintansa vastaavaksi on heidän saatava taloudellista apua vaalitaistelussa ja sen tähden he kääntyvät tämän maan suomalaisen järjestön puoleen, että täällä koetettaisiin koota varoja heille ja sillä tavoin avustaa heidän valitaisteluansa. Kokous käsitteli asiaa niissä piirteissä missä Suomen työväenpuolue nykyään on, sekä ymmärsi, että vaikka emme toivokaan eduskunnalliselta toiminnalta työväenluokalle parannuksia, niin kuitenkin ymmärrämme, että Suomen työväenpuolueelle on eduksi, että he ottavat osaa nykyiseen vaalitaisteluun ja sillä tavoin näyttävät Suomen ohranahallitukselle toimintansa voimakkuuden ja samalla, että suuret työläisjoukot ovat heidän kanssaan yhdessä — siksi päätettiinkin ajan vähyyden tähden ottaa ja laittaa keräyslistat liikkeelle tämän asian eteen, että jokainen, joka haluaa avustaa Suomen työläisten taistelua, voivat sillä tavoin avustaa. Listat on päätetty palauttaa heti ensimäiseen kokoukseen ja sitte lähetetään raha heti perille, että ne joutuvat heidän käytettäväkseen ajallaan. Myös kokous päätti ottaa osaa Leninin surujuhlan viettoon, jonka tulee järjestämään kaupungin keskuskomitea. Vanhasta maasta tulijoita oli myös useita, jotka halusivat pyrkiä osastoon ja esittivät todistuksensa kokoukselle. Kahdelle päätettiin ehdottaa heti täydellistä toveriluottoa ja toisista päätettiin kysellä Suomesta heidän toiminnastaan.

«Valkaman kasvatti» on sen kappaleen nimi, jonka osaston näytelmäseura tulee esittämään 9 päivä helmikuuta. Kappale on uutuus Canadassa, sillä sitä ei ole vielä tällä puolella esitetty. Kappale on kirjoitettu viime keväänä Suomessa ja muun muassa Nuori Työläinen, silloin kun kappale ilmestyi, arvostelussaan lausui sen parhaaksi ajatuksien tulkitsijaksi mitä näytöskappaleella voidaan tulkita. Kappale on ensinnäkin on kirjoitettu kaunokirjalliseen muotoon ja samalla järjestetty siihen muotoon että se pitää kappaleen katsojat jännityksessä koko ajan. Kappaleessa tulee esiintymään esittäjinä pääosissa Mrs. ja Mr. Sandroos, jotka ovat nykyään täällä vierailemassa. Toverit Sandroosit ovat toimineet Detroitin osaston näyttämöllä useampia vuosia. Jokainen silloin osaston haalille. Lähemmin ilmoituksessa.

—J.

Eri paikkakunnilta

PAKINAA WOLF SIDINGISTA.

Se koira kiljahtaa johon kalikka sattuu, sanotaan ja murahtamaan se pani minunkin kun se kalikka tulla paukahti minun nimettömälle varpaalleni aivan tietämättäni.

Paikkakunnaltamme oli kirjotus Vapauden No. 5, jossa toveri Jacob Huhta käsittelee kysymystä englanninkielisen väestön mukaan saamisesta luokkataistelurintamaan. Eihän tuo juttu suurestikaan olisi antanut minulle oikeutta tähän kronikoimiseen, ellei Huhta kirjotuksen latvapäässä olisi siihen antanut aihetta. Lainaan toveri Huhdan kirjotuksesta sen kohdan, jossa sanotaan näin:

«— — — se on sellaista, että kun kielenkäyttö on ontuvaa ja vielä vierasmaalainen, niin sen puheet ei tahdo olla mistään arvosta. Ja jos on sellaisia suomalaisia, jotka pärjäisivät puheesta, niin voisi toivoa jotain virkaa, vaikka tietäijän, seksuunaäijän, stoorimiehen eli mikä mitäkin hommaa ja eivät tahdo ilmoittaa aatteestaan mitään. Jos sitä lopuksi olisikaan. Ja entäs ne varat? Jassoo, vai sitä varvasta se kenkä puristaakin.

Mitä tulee tieisännäksi pyrkimiseen, niin se tuli minulle sillä perusteella kun viime kesänä uskalsin arvostella avoimesti senaikaisen tieisännän kykenemättömyyttä työhönsä. Ja se juttu näyttää koskevan kipeästi Huhtaan, kun uskalsin arvostella niin hyvää, viisasta ja isänmaallista miestä, joka tuomitsee järjestyneet työläiset kanuunan ruuaksi.

Katsotaanpas niitä syitä, mitkä ovat panneet minut arvostelemaan tästä tieisännästä. Arvostelu ja pyrkiminen luullakseni ovat kaksi eri asiaa, joita ei saisi sotkea yhteen, mikäli arvostelu tulee kysymykseen.

Siitähän on jo kaksikymmentä vuotta kulunut, kun tälle perukalle tuli ensimäiset suomalaiset uutisasukkaat ja vielä tänä päivänä joutuu useampi farmari pussilla kantamaan ruokatarpeensa pitkin kinttupolkuja kotiaan, kun ei ole tietä, mitä myöten kuljettaisi. Niin kutsuttulle valtatielle on valtio luovuttanut milloin vähemmän milloin hiukan enemmän rahaa, vaan ne rahat ovat joutuneet enimmältä osalta yksityisten hyödyksi, varsinkin edesmenneinä vuosina, jolloin se oli paremmin mahdollista. Tällä en tarkoita sitä, että viimekesäiset tierahat olisivat joutuneet yksityisten taskuun, vaan tarkoitan sitä, että sillä isännällä ei ollut kokemusta työhönsä ja että sillä kahdella tuhannella dollarilla, jotka oli käytettävänä tiehen viime kesänä, olisi mielestäni jonkun verran pitänyt tulla tietä tehdyksi, vaan kun tieinsinööri näki isännän kykenemättömyyden, niin hän siirsi loput rahat, mitkä oli jälellä, toisen townshipin tiehen. Näin ollen me saimme tyytyä siihen tien pätkään, jonka se meidän viisas miehemme sai kolmessa kuukaudessa tehdyksi, jota tuli 300 jalkaa santatietä ja puoli mailia räävittyä vanhaa tiepohjaa ja puoli mailia hakattiin pientä puskikkoa tielinjalta. Jos sitä menoa vain piisaa, niin ei tarvitse pitkästyä vaikka saamme odottaa tietä tänne saakka vielä toiset kaksikymmentä vuotta ja tietysti se tulee maksamaan sen laskun mukaan siinä 50,000 dollaria viiden mailin matkalle, joka on hyvää tasaista maata ja eikä ole sanottu vaikka joutuisimme osan tieveroina valtiolle takaisin tuonnempana pulittamaan. En missään tapauksessa sääli valtion rahoja, ellei se vaan koitui si omaan kukkoomme, enkä sano sillä, että itse olisin siihen työhön pyrkinyt, sillä en ole parempi entistä, kun ei ole kokemusta sille alalle, vaan onhan niitä sellaisiakin, jotka sen työn voivat kunnollisesti tehdä, ilman minuakin sekä sitä entistä.

Sitten mitä tulee kirjotuksen siihen kohtaan, jossa Huhta hänen tavallisella ominaisuudellaan virnistelee seksuunaisännästä, niin otan osaa siihenkin kohtaan, koska olen joskus ollut niinkin korkeassa asemassa, että olen saanut omistaa seksuunaisännän nimen. Vaikka en silloin tiennyt sitä asiaa, ettei seksuunaisäntä uskaltaisi ajatella omilla aivoillaan ja suullaan puhua mielipiteitään.

Pidin silloin itseni vain tavallisena palkkatyöläisenä, joka joutuu raatamaan perheensä hyväksi työläistoveriensa rinnalla.

Olen ollut toistakymmentä vuotta maksavana jäsenenä mukana työväen riveissä, enkä ole keneltäkään halunnut sitä salata. Vaikka en kaikissa asioissa ajattelekaan Huhdan kanssa samalla tavalla, niin se ei tarkoita sitä, että olisin joku porvarien hännän heiluttaja, jumaloimalla heidän viisaudellaan. Ja ne varat, huokaa Huhta, niinkuin jatkoksi. Minä en ymmärrä mitä Huhta näillä varoilla tarkottaa, seinävaraa, vieraanvaraa taikka omaavaraa? Mitä näihin varoihin tulee, niin uskon, että tuskin täällä monestakaan talosta löytyy edes seinävaraa, puhumattakaan vieraanvarasta sekä omastavarasta. Olenpa varma siitä, että olemme kaikin yhtä nyljettyjä. On turhaa vaivaa hakea roskaa toisen silmästä, kun sitä ei kerta siellä ole.

Ja sentähdenhän minäkin olen tässä mukana ollut, että työläinen tulisi saamaan joskuskaan kunnollisen oman varan.

Olisi hyvin suotavaa kun henkilö ottaa jonkun asian kirjotettavakseen, että pysyisi omissa housuissaan ja jos haluaa tovereittensa varpaille astua, tekisi sen tieteellisellä perusteella eikä mielikuvituksiensa luomana.

Kommunistisella puoluetervehdyksellä

Chas Palo.

GREGOIRES MILLS, ONT.

Täällä koetetaan tehdä oikein suurta numeroa Vapautta vastaan siitä kun Vapaus peruutti E. Niemen kirjotuksen, joka oli täältä, koskeva Hawk Lake Lumber komppaniaa, että mainittu komppania on lahjonut Vapauden ja sen tähden olisi hyvä, että Vapaus antaisi asiallisen selostuksen. Täällä yritetään vängällä uskottaa, että kirjotus ei tarvitse muuta kuin on vaan kirjottajan nimi alla, niin ei lehden tarvitse vastata, eikä kukaan voi syyttääkään lehteä?

Sama asia, josta E. Niemi kirjoitti esitettiin yleisessä kokouksessa ja silloin vaikenivat samat syyttäjät. Asia lykättiin ylimääräiseen kokoukseen, johon ei sitten mentykään. Tästä olisi tullut joukkojen asia, jos se otettiin silloin paremmin huomioon, varsinkin rirallisten puolesta ja niin olisi käytännössäkin kerran oltu yksi kaikkien ja kaikki yhden puolesta ja valittu komitea tarkastamaan, että jos on todella mitassa eli työssä korjaamista ja kun me sanomme tietävämme yhteiskunnan, missä elämme niin tiedämme myös sen, että jokainen koettaa saada vähällä mahdollisimman paljon.

Väinö Jaskari niminen mies, joka saapui paikkakunnalle Suomesta viime syksynä vaimonsa kanssa, on poistunut paikkakunnalta ja arvellaan heidän lähteneen hakemaan valkoisten seuraa.

Hawk Lake Lumber komppaniaa koskevan uutisen peruuttamisen suhteen olkoon mainittu, että sanottu yhtiö uhkasi lehteämme oikeusjutulla, ellei lehdessä peruuteta sitä vastaan tehtyjä syytöksiä. Kun uhkavaatimus ei antanut meille aikaa lähemmin tutkia syytöksiä ja hankkia lausuttujen syytösten suhteen lähempiä todistuksia, katsoimme me ainoaksi keinoksi peruuttaa syytökset. — Toimitus.

—o—

SO. PORCUPINE, ONT.

Meidän uusi uutistenkirjoittaja on nykyään kämpällä, joten hän ei ole ehkä tilaisuudessa paikkakuntamme ihmeistä tiedottamaan. Siispä minä vanha vielä tällä kertaa teen sen.

Kaksoismurhan teki eräs venäläinen mies 23 päivää vasten yöllä Dome kaivannossa, surmaten toisen ensin lyömällä porauskoneen porallа työtoveriltaan pään halki ja toista miestä lyömällä päähän lapiolla että hänenkin kerrotaan kuolleen. Murhaajaa on kuulusteltu, vaan hän on mielenvikainen, niin paremppaa syytä hänen kauheaan tekoonsa ehkä ei löydykään.

Ne henkilöt, jotka ei ole vielä myyjäisvoittojaan hakeneet, voivat käydä ne perimässä. Joitain pienempiä voittoja on vielä perimättä.

Suomalaisen järjestön osaston perustava kokous oli y.k. 27 p., jossa valittiin johtokunta.

Laittakaa pukunne ajoissa, ettei ne jää viime päivään, sillä 6 p. helmikuuta niitä tarvitaan. Silloin tulee koitos kuka ne palkinnot osastomme naamiotansseissa vie.

Liebknechtin muistojuhlaa vietettiin 20 p. Osanotto juhliin oli kohtalaisen hyvä. Juhlanapit menivät kaikki kaupaksi. Liebknechtin surujuhlaa viettäessä emme voineet aavistaa, että olemme niin lähellä uutta surua, surua Leninin kuolemasta. Hän oli koko maailman köyhälistöluokan tähti, joka sammui, vaan hänen heittämänsä säteet eivät tule koskaan sammumaan, niin valtava oli hänen elämän hehkunsa.

Työt täällä on jokseenkin samanlaisessa käynnissä kuin kesälläkin, vaan työvoimaa on tarjolla liikaa. Miehet saavat kulkea kaivannolta kaivannolle, etsien työtä. Pohjois-Ontarion tammikuun pakkasissa jotka onkin olleet taas tavallista kylmemmät. On paleltunut naamoja, käsiä ja jalkoja, miesten etsiessä työtä. Varmaan silloin ajattelee luokkatiedoton työläinen, että kun tulisi sota, että saisi aina työtä, koska vaan halua. Työttömyyshän se on, jolla kapitalistiluokka nöyryyttää työläisiä, että kun työn saa, niin työläisen pitäisi olla kuin ajokoira isäntänsä jalkain juuressa.

Vanha.

Phonographeja!

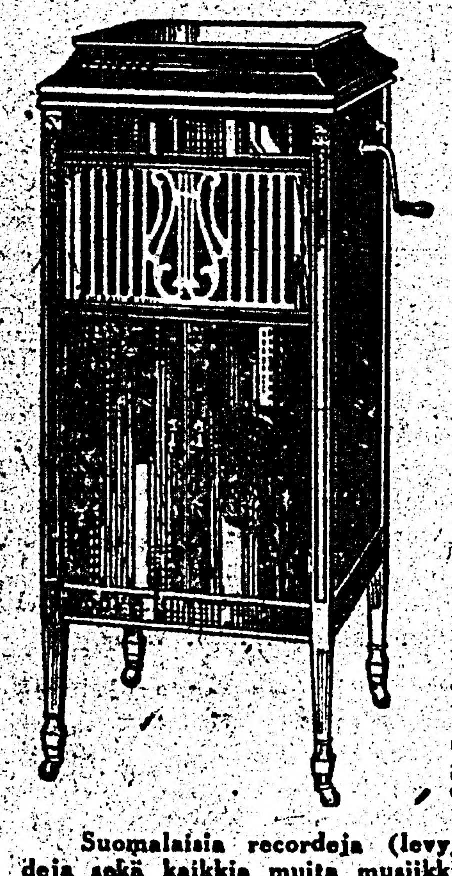

Vapauden välityksellä voidaan tilata

ELITE Ponographeja

suoraan tehtaasta. Soittavat kaikkia recordeja. Edisonin recordeja varten annetaan timantti kärellä varustettu neula.

Kaikinpuolin hienoa tekoa.

Lähetetään vapaasti mihin tahansa Canadassa. Hinnat $165., $145. ja $135.00.

Suomalaisia recordeja (levyjä) samoinkuin muitakin recordeja sekä kaikkia muita musiikkitarpeita välitetään suoraan tehtaasta. Lähettäkää kyselynne ja tilaukset, raha mukana.

Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Kurssin käynyt hieroja ja luonnonparantaja ottaa vastaan potilaita. Mrs. A. Aarnio, 22 Monk St., Sudbury, Ont. Box 1908.

Ainoa suomalainen suutariliike Sudburyssa, valmistaa pieksuja (shoeback) veden pitävästä nahasta tilausten mukaan ja myöskin hiihtopieksuja. Hiihtäjät, ottakaa tämä huomioonne. Tilaukset lähetetään joutuin, vanhat kengät korjataan huolellisesti. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

Hieroja. Luontainen sairaanhoitaja ottaa vastaan sairaita Asialan ja Seppälän saunalla joka päivä. Käyn myös kotona. Puhelin 1107, Sudbury, Ont. — Otto Ylönen.

H. Kauhanen, ensiluokan räätäli. Tekee sekä uusia pukuja että korjaa vanhoja. Box 524, Sudbury, Ont. Katuosote Lisgar St.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA

Ehdottomasti parhaat korput ja kovatleivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont.

Werne Koivula, Phone 276 L. Box 113.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1838.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunnet, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

PORT ARTHUR, ONT.

Hieromista ja kylpyjä antaa kotonaan Mrs. K. F. Hamlin. Telefooni: 2742, 246 Pearl St., Port Arthur.

Suomessa kurssin suorittanut mieshieroja J. Kautonen antaa hierontaa ja sairasvoimistelua Närväsen saunassa 218 Secord St., Port Arthur.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

TORONTO, ONT.

Urheilijat ja sairaat! Hieroja Armas Lindberg antaa hierontaa venäläis-turkkilaisessa saunassa 36 Central Ave., perjantaisin kello 12:sta 5 iltapäivällä. — Lauantaisin kelo 6:sta itapäivällä 12 yöllä. Sunnuntaina kello 9 aamulla kello 4 iltapäivällä.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 78 Elm St., Box 715 Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat

57 Lang St. Cobalt, Ont., Can

Sudburysta

Suuret naamiotanssit on Liberty haalilla ensi torstai iltana. Parhaimmin naamioiduille jaetaan kolme palkintoa rahassa. Ensimäinen palkinto on $5.00; toinen $3.00 ja kolmas $2.00. Palkintojen saajat valitsee yleisö. Soitosta huolehtii hyvä orkesteri. Saapukaa joukolla näihin hauskoihin naamiotansseihin! Sisäänpääsy: naamioiduilta 25c; muilta 50c. Alkaa klo 8.30.

Emil Aho Garson Minelta, kuoli St. Josephin sairaalassa viime lauantaita vastaan yöllä keuhkokuumeeseen. Aho tuotiin Garson Minelta sairaalaan torstaina ja ehti olla sairaalassa vain toista päivää. Vainaja oli 31 vuoden ikäinen ja on asunut farmillaan Garson Minella viimeiset kaksi ja puoli vuotta. Hänen vaimonsa kuoli viime syksynä.

Ylimääräinen osaston kokous pidetään Liberty haalilla keskiviikkona, alkaen klo 8 ip. Toisessa paikassa tätä lehteä olevasta ilmotuksesta selviää mistä kysymyksestä kokouksessa tullaan keskustelemaan ja päättämään. Tulkaa siis kaikin tähän kokoukseen.

Ensi lauantaina esitetään osastomme talolla Konrad Lehtimäen kirjottama nelinäytöksinen murhenäytelmä «Perintö». Silloin siis on Sudburyn suomalaisille taas tilaisuus nähdä arvokas ja mieltäkiinnittävä näytelmäkappale omalla talollaan. Tätä järkyttävää murhenäytelmää on esitetty paljon Yhdysvalloissa ja se on saanut kaikkialla osakseen yleisön jakamattoman suosion ja tunnustuksen arvokkuudestaan, joten sekin jo todistaa, että tämä näytelmä on todellakin harvinaisen arvokas ja mielenkiintoinen. Ostakaa o-viliput etukäteen ollaksenne varma istuimesta, sillä silloin tulee epäilemättä haalimme taas olemaan viimeistä paikkaa myöten täynnä. Oviliippuja, joiden hinta on 60 senttiä numeroiduilta istuimilta ja 40 senttiä numeroimattomilta etukäteen ostettaessa, saa Sudburyssa John Raivolta ja Vapauden konttorista ja Copper Cliffissä Olga Korpiselta.

Viime lauantai iltana vietettiin osastomme haalilla osaston voimistelu- ja urheiluseuran toimesta hyvin onnistunut voimistelu-juhla. Yleisöä oli tilaisuuteen saapunut runsaasti ja illan ohjelma oli harvinaisen arvokas ja monipuolinen. Voimistelijain esittämät vapaaliikkeet sujui kiitettävän hyvin. Tässä iltamassa esiintyi miesjoukkue ensi kertaa ja naisten esittämiä vapaaliikkeitä soiton tahdissa, katseli yleisö suurella mielenkiinnolla, samoin kuin muitakin voimisteluesityksiä, joita oli paljon ja monenlaisia. Ohjelman alussa esitti Nellie Pernu pianosoolon ja Sulo Kokko piti puheen jossa selosti työväenurheiluliikkeen merkitystä. Näiden lisäksi oli ohjelmassa kaunis kuvaelma, näytepainia ja taidevoimistelua, joita esitti Sylvia Kauhanen. Lopuksi tanssittiin vielä tunti, jonka kestäessä yleisö alkoi hajaantua tyytyväisenä kotiinsa.

Kauppalammin palokunnan kuukausiraportti osottaa, että tulipalot teki viime kuun ajalla Sudburyssa kaikkiaan 700 dollarin vahingon, verrattuna tammikuun viime vuonna, jolloin tulipalot tekivät kauppalassamme kaikkiaan 8,720 dollarin vahingon. Palokunta joutui vastaamaan ainoastaan kymmeneen hälyytykseen, joista kahdeksassa tapauksessa noki savupiipuissa oli syttynyt palamaan. Enimmän vahinkoa teki tuli kolumbuksen ritarien haalissa uuden vuoden päivänä.

Keuhkokuumeeseen on paikkakunnallamme viime päivinä kuollut useita henkilöitä. Josephat Turpin kuoli kotonaan Zavier-kadulla viime keskiviikkona, sairastettuaan sanottua tautia kymmenen päivää. Hän on usunut Sudburyssa viimeiset kaksikymmentä vuotta ja oli kuollessaan 45 vuoden vanha. Samaan tautiin kuoli St. Josephin sairaalassa eräs Mary Ann Stafford niminen 64-vuotias nainen. Vainaja sairasti keuhkokuumetta St. Josephin sairaalassa useita viikkoja.

Raskaanlaisen sakon joutui Charles Syzanan niminen garsonilainen maksamaan poliisioikeudessa väkijuomien nauttimisesta yleisellä paikalla Garson Minella. Mies tunnusti itsensä syylliseksi sanottuun rikokseen ja tuomittiin maksamaan sata dollaria sakkoa ja oikeuskulut. Tavallinen sakko tällaisesta rikoksesta on kymmenen dollaria.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Lenin kuoleman varjossa valehtelevat

Tokio. — Siperiassa olevat valkoiset joukot ovat Leninin kuolemaa hyväkseen käyttäen julistaneet Amurin maakunnan vapaaksi valtakunnaksi ja keskeyttäneet rautatieliikenteen Vladivostokiin ja itäänpäin, Jaapanin hallitukselle Mukdenista saapuneiden tietojen mukaan.

Tätä uutista sitten levittää eräs «luotettu» uutistoimisto. Ihme se olisikin ollut elleivät valhepajat olisi jotain keksineet Leninin kuoleman seurauksena. Kumma kun eivät ole jo julistaneet koko Venäjän työväenhallitusta kukistetuksi.

— Työm.

Timminsin uutisia

Ei täällä nukuta sentään, vaikkakaan ei sitä maailmalle paljon toitoteta toiminnasta. Eletään vaan hiljalleen omaa itsenäistä elämää, josta ei ole valittu kirjeenvaihtaja mitään ilmaissut, joten nyt täytyy katkaista äänettömyys.

Työkokouksissa esillä olleista asioista. Valittiin jäsenet kaupungin keskuskomiteaan tälle puoliyuosi kaudelle. Suomen punaorpojen hyväksi Lauri Laitinen on palauttanut keräyslistan rahojen kanssa, joka on lähetetty jo järjestön tpk. Kiitos kerääjille sekä lahjoittajille. Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamiehet tehnyt liikettä Vapaus-lehden kanssa: O. Virta, marraskuun ajalla $121.85 ja jouluk. $181.95, Hilma Selenski jouluk. $57.10 ja F. Mäkelä $8.00. Yhdysvaltojen puolustus liitolta oli saapunut yksilöille keräyslistoja. Päätettiin antaa jokaisen yksityisen kerätä, joka on saanut näitä listoja ilman mitään estettä. Sen johdosta, että on tehty eräässä osaston kokouksessa syytös, että agitatsionikomitea on mustimman taantumuksen palveluksessa jo ollut noin kahden vuoden ajan ja koska siinä kokouksessa ei agitatsioonitoimikunnan jäsenien allittu käyttää puheen vuoroja menneisyyden toiminnasta, tahi puolustaa itseään, se oli pakoitettu toimikunnassa käsittelemään asiaa ja tuotava toimikunnan lausuntona ilmi, että se ei ole oikeutettu työskentelemään siinä tehtävässä jos se on rikollinen siinä ymmärryksessä, kuin syytös on tehty? Ja seuraavassa kokouksessa annettiin agitatsionitoimikunnalle valta yhä edelleen ottaa osaa sen tehtävissä ilman ketään erottamatta, joten syytös oli siis aiheeton. Se on hyvin helppoa tehdä syytöksen niitä henkilöitä vastaan, jotka ovat osaston toiminnassa tehtäviin sidotut, kuin vaan itse muistaa pysyteliä kaikesta syrjässä — sivusta katsojana. — Uusia jäseniä on hyväksytty useita jo tämän ensimmäisen kuukauden ajalla, joten joukkomme aina paisuu.

Puolivuosi, tahi sen toimintakauden kokouksen numerollinen puoli, luettiin toimikuntien laatimat toimintakertomukset ja hyväksyttiin. Täysinmaksaneita jäseniä 156 poisjääneitä 23. Osaston tulot ollut $2,889.00 dollaria, menot $3,093.30 Avustusta kerätty ja lähetetty $328.85. Suomalaisten järjestöjen kustantamia eri lehtiä leviää yhteensä 296. Asiamiehet tehneet liikettä Vapaus-lehden konttoriin $842.74. Johtokunnalle ei voitu antaa tilivapautta koska ei ollut osaston kiinteä ja irtainta omaisuus arvioitu. Vapaus-lehdessä päätettiin julkaista osaston osoteilmoitus yhä edelleen, mutta siinä päätettiin tehdä muutosta, jättää aika määrittelemättä, koska se ei mitään käytännössä merkitse, kokoukset ovat yhä edelleen joka toinen sunnuntai.

Osaston yhteyteen on myöskin perustettu ja järjestetty keskustelukokoukset, jonka laatimat säännöt ovat hyväksytty. Seuralla on keskustelu- ja ohjelmailtama joka toinen sunnuntai-ilta ja ohjelma loppuu kello 11:sta ill. Myöskin tämän kehitys seuran yhteyteen on perustettu käsin kirjoitettu lehti, joka tulee ilmestymään säännöllisten aikojen kuluttua. Tälle vasta alkavalle tulokkaalle, joka viimeisessä illanvietossa ilmestyi hätärieskan nimellä, annettiin samassa kokouksessa nimi, jolla se tullaan tuntemaan ja se on «Ahjo» sekä myöskin valittiin toimittajiksi Hilma Selenski ja Esther Oksanen. Keskustelun alaisena oli kysymys, mitkä ovat kommunistin velvollisuudet taloudellisissa järjestöissä? Alusti G. J. Aho. Keskustelu ei syntynyt vilkkaaksi ehkä siksi, että siitä oltiin liian yksimielisiä, että meidän on tehtävä kasvatustyötä omassa itsessämme, ja myöskin tehtävä kasvatustyötä siellä, missä joudumme kosketuksiin henkilöiden kanssa, jotka ovat vähemmän selvillä asemastaan ja luokkien välisistä taisteluista. Mitään päätöstä ei vielä tehty, mutta jäi se seuraavaan kokoukseen.

Tänne oli myöskin saapunut eräs «tevvollisuus»-unionismin puoltaja ja sen varjolla kulkeva Miettinen. Hän pyysi myöskin saada käyttää puheenvuoron, joka hänelle myönnettiin 15:sta minuutin ajaksi. Tuskin kahta minuuttia kestävän puheenvuoron hän käytti esittäen itsensä ja kykenemättömyytensä selostelemaan työväenliikettä, mutta lopuksi vetosi kuitenkin Karl Marxin lausuntoon. Tämän puheenvuoron päätyttyä hänelle ainoastaan vastattiin, että hänelle on yhtä paljon hyötyä Marxin lausunnoista kuin kirkon varkaalle on raamatusta.

Karl Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin muistojuhlaa vietettiin kansinvälisesti. Ukrainian Työn Temppelillä tammik. 20 p. Ohjelmassa oli arvokkaita numeroita, joskin eräs ohjelma numeron esittäjä olisi saanut esiintyä jossakin muualla ja se oli se «saapasvarsien» käyttäjä. Vastaisuudessa tällaisiin tilaisuuksiin tulisi valikoida ohjelma, että ei mitään epämieluista saisi esittää.

Surujuhlaa tullaan viettämään helmik. 3 p. Timminsin S. osaston haalilla N. Leninin kuoleman muistoksi. Hän, joka vuosikymmeniä on työskennellyt orjien vapauttamiseksi kapitalistisen sorron ja ikeen alta, sekä juuri on ollut järjestämässä ja johtamassa ensimmäisen työntasavallan luomista vanhoista raunioista ja nyt keskellä rakennusaikakautta saapuu viesti, että hän on kuollut — viesti, jota ei kukaan odottanut, mutta nyt on muuttunut kylmäksi todellisuudeksi. Työväenluokalla on syytä viettää surujuhlaa hänen muistolleen, sillä se on kadottanut hänessä parhaimman tien viitoittajan, sekä toverin, jonka muisto ei tule unholaan haipymään hänen kuolemansa jälkeen, mutta yhä kirkkaampana se tulee laajoille joukoille selviämään, jossa hänen viitoittamansa tie on oppaana.

Helmik. 17 p.on vapaa perheiltama osaston jäsenille tahi järjestön kuuluville työläisille. Tilaisuudessa tullaan esittämään myöskin näytöskappale 3:ssa näytöksessä yhteiskunnallinen draama «Suurin voima» sekä paljon muuta ohjelmaa, sikäli kuin aikaa riittää kappaleen esitykseltä. Kappale on kaunis kuvaus jokapäiväisestä elämästä, jännittävine kohtauksineen. Illanvieton on järjestänyt agitasioonitoimikunta ja kappaleen esityksen onnistumisesta tulee huolehtimaan J. Virta.

u—a.

Notice of Special meeting

Take notice that a special meeting of the Finnish Social Society of Sudbury will be held at Liberty Hall on February 6th 1924 at the hour of 8.00 p. m. for the following purposes:

1) To authorize the application for a Charter from the Finnish Organization of Canada.

2) To authorize the transfer of our property of the Finnish Organization of Canada.

Dated at Sudbury, Ont., this 31st day of January, 1924.

E. Hillman
Secretary.

Ilmotus ylimääräisestä kokouksesta

Ottakaa huomioon, että Sudburyn Finnish Social Societyn ylimääräinen kokous pidetään Liberty haalilla helmikuun 6 p., alkaen klo 8.00 ip., seuraavien asioiden tähden:

1) Valtuuttaa lupakirjan hakeminen Canadan Suomalaiselta Järjestöltä.

2) Valtuuttaa omaisuutemme luovutus Canadan Suomalaiselle Järjestölle.

Päivätty Sudburyssa, Ont., 31 p., tammikuuta, 1924.

E. Hillman
sihteeri.

Sudburyn OSASTON SUURET NAAMIAISET

Torstaina helmikuun 7 p. Palkinnot $5.00 $3.00 ja $2.00. Yleisö palkintotuomarina.

Hyvä orkesteri soittaa.

Sisäänpääsy: naamioiduilta 25c; yleisöltä 50c.

Cochrane Hardware, Ltd.

Ruotsin Sahoja

No. 132 — 1 3/8 leveä pistohampailla $1.60 kpl. $16.00 doz.
No. 970 11/8 leveä tavallisilla hampailla $1.25 kap. $13.50 doz.

Tammikuun ajalla me annamme erikoisen 10% alennuksen kaikille kotimaisille keitto stouveille ja lämmitys stouveille.

COCHRANE HARDWARE Limited
POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

Dr. A. J. HAYES
Selkärankalääkäri
14½ Lang St. Cobalt, Ont.

DR. E. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vasta päätä)
Phone 157.

J. N. Desmarais B. A.
LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO
Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen varasto rakennustarpeita.

TIMMINSIN
Kulutusosuusruokala
tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.
Suositellaan
TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins Ontario.

A. FOURNIER, LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY.
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

John Palon
Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.
JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Bay Street Meat Market
(UUSI SUOMALAINEN LIHAKAUPPA.)
Puhelin 2713 North
288 Bay St. Port Arthur, Ont.
Myy halvimmalla kaikkia eri lajeja lihaa, tuoretta ja suolattua kalaa
Ensiluokan tavara. Hyvä kohtelu.
Linjalle huolellinen ja nopea lähetys.
F. ENGSTRÖM H. KANTOLA

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat
Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään taukauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

N. PERKOVICH
Postiosote: Worthinghton, Ont.
Kaikellaista ruokatavaraa, omassa leipomossamme tehtyjä leivoksia, kovaa leipää, korppuja y.m. — Postissa tulleet tilaukset täytetään nopeaan ja huolella.

TARMO OSUUSRUOKALA
Parhaan ja halvimman ruuan saatte TARMOSTA
316 Bay St. Port Arthur, Ont.

DOWNEY & DUCHARME
Hautaantoimittaja, huonekalujen päällystäjä ja kuvaraamien laittaja
Phone 392 tai 1226.
McCOOL BLOCK SUDBURY, ONT.

SUUREN SUMMAN RAHAA
maksaisi moni, jos voisi ostaa itselleen Englanninkielen taidon, sillä maankielen taito on Canadassa suuri arvoinen. Hyvin järjestetyn kirj. opetuksen avulla voi jokainen oppia Englanninkielen kotonaan lyhyessä ajassa ja vähällä vaivaa. Lähettäkää heti osotteenne ja 5c saadaksenne laajan selostuskirjan.
Suom. Kieliopisto, Vaasa, Finland

SELKÄRANGANASETTAJA
Dr. Jas Newburn
Kiropraktori-spesialisti
Phone 1331
104 Stafford Blk, Sudbury, Ont.

RUOKAA SAATAVANA
aterioittain ja viikottain.
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

George M. Miller
LAKIMIES ja ASIANAJAJA
Canadian Bank of Commerce yläkerrassa.
Sudbury, Ontario.
Phone 186 P. O. Drawer 360

Shankman Brothers
Liha- ja ruokatavarakauppa
Heiniä, kauroja ja jauhoja. Suositellaan suomalaiselle väestölle
— Phone 117 —
P. O. Box 549 Timmins, Ont.

Red Taxi,
W. LUOMA ja F. SUSZEK
Ensiluokan autoajurit
Phone 77
Rothschild Block, Elgin St.
Kyytiä saatavana yöllä ja päivällä.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., Sudbury, Ont.

«Suomi» lapamato lääke
Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, veren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan, kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.
Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkiläisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sekä varmasti tuottaa tarkoitukseensa vastaavia tuloksia.
Hinta 5 dollaria 40 senttiä. Postivapaasti.
KALEVA APTEEKKI
K. G. K. NYMAN.
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ont.